

JULKISEN ALAN työeläkeosaaja

TILINPÄÄTÖS
2017

Sisällysluettelo

Tuloslaskelma 1.1.–31.12.2017	3	Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden	
Tase 31.12.2017	4	muutokset ¹²⁾	18
Rahoituslaskelma 2017	6	Lainakanta lainanottajittain ¹³⁾	19
Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	7	Muut saamiset ja ennakkomaksut ¹⁴⁾	19
Konsernitilinpäätös	7	Muut siirtosaamiset ¹⁵⁾	20
Tulos ja siirto eläkevastuurahastoon	7	Eläkevastuurahasto ¹⁶⁾	20
Maksutulo ja eläkkeet	7	Muut velat ¹⁷⁾	20
Sijoitusten arvostaminen	7	Siirtovelat ¹⁸⁾	21
Sijoitusten nettotuotto tuloslaskelmassa	8	Saamiset ja velat tytär- ja osakkuusyhtiöt ¹⁹⁾	21
Arvopapereiden lainaaminen	8	Kiinteistöt, kiinteistöosakkeet ja muut kiinteistö-	
Rahoitusvakuudet	8	sijoitukset ²⁰⁾	22
Sijoitusten tuotto	8	Suurimmat osakeomistukset ²¹⁾	26
Muun omaisuuden kuin sijoitusten arvostaminen	8	Rahasto-osuudet ²²⁾	29
Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän		Suurimmat pääomasijoitukset ²³⁾	30
karttuneiden etuuksien pääoma-arvo	8	Hedge-rahastot ²⁴⁾	32
Suunnitelman mukaiset poistot	9	Muut tytär- ja osakkuusyhtiöiden osakkeet ²⁵⁾	33
Ulkomaanrahan määräiset erät	9	Suurimmat joukkovelkakirjaomistukset liikkeeseen-	
Vuokrasopimukset	9	laskijoittain ²⁶⁾	34
Toimintakulut ja poistot	9	Korkorahastot ²⁷⁾	35
Eläkepalvelujen tuottamisesta saadut korvaukset	9	Valuuttarahastot ²⁸⁾	35
Henkilökunnan eläketurva	9	Muut liitetiedot	36
Tuloslaskelman liitetiedot	10	Johdannaissopimukset	36
Kevan jäsenyhteisöjen maksuosuudet ¹⁾	10	Vastuut	38
Kevan jäsenyhteisöjen eläkkeet ²⁾	10	Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän	
Eläkemenojen oikaisut ³⁾	11	karttuneiden etuuksien pääoma-arvo	39
Valtion eläkkeet ⁴⁾	11	Kevaa kuvaavia keskeisiä lukuja	40
Evankelis-luterilaisen kirkon eläkkeet ⁵⁾	12	Sijoitusjakauma (käyvin arvoin)	40
Kansaneläkelaitoksen henkilöstön eläkkeet ⁶⁾	13	Sijoitusten nettotuotto sitoutuneelle pääomalle	
Sijoitusten nettotuotto ⁷⁾	14	(käyvin arvoin)	41
Henkilöstökulut ⁸⁾	14	Sijoitusomaisuuden tuotto- ja riskiluvut	42
Toimintakulut ja poistot toiminnoittain ⁹⁾	15	Tilinpäätöksen ja hallituksen toimintakertomuksen	
Saadut korvaukset ¹⁰⁾	16	päiväys ja allekirjoitus	43
Taseen liitetiedot	17	Tilintarkastuskertomus	44
Sijoitukset ¹¹⁾	17		

Tuloslaskelma 1.1.–31.12.2017

	2017 euroa		2016 euroa	
Maksutulot				
Kevan jäsenyhteisöjen maksuosuudet ¹⁾		4 793 268 604,91		4 965 903 509,01
Työttömyysvakuutusrahaston vakuutusmaksu		170 576 251,96		185 227 059,26
Taloudellinen tuki		4 630 222,98		5 500 342,05
		4 968 475 079,85		5 156 630 910,32
Eläkemenot				
Kevan jäsenyhteisöjen eläkkeet ²⁾		-4 990 442 192,03		-4 738 050 985,47
Eläkemenojen oikaisu ³⁾		10 077 451,12		7 390 279,72
Taloudellinen tuki		-4 522 440,45		-5 391 701,30
Kuntoutus		-20 464 861,73		-17 931 942,39
		-5 005 352 043,09		-4 753 984 349,44
RAHOITUSKATE		-36 876 963,24		402 646 560,88
Sijoitusten nettotuotto ⁷⁾		3 733 141 838,99		3 349 771 392,14
RAHOITUS- JA SIOITUSTOIMINNAN KATE		3 696 264 875,75		3 752 417 953,02
Lakisääteiset nettomaksut				
Lakisääteiset maksut	-8 116 722,08		-8 233 763,09	
Saadut korvaukset ¹⁰⁾	2 176 053,08	-5 940 669,00	2 295 871,30	-5 937 891,79
Nettotoimintakulut				
Toimintakulut				
Henkilöstökulut ^{8),9)}	-39 169 265,11		-39 871 406,65	
Muut toimintakulut ⁹⁾	-36 947 595,24		-33 875 499,24	
	-76 116 860,35		-73 746 905,89	
Poistot ⁹⁾	-6 118 293,24		-5 883 520,70	
Saadut korvaukset ^{9), 10)}	18 658 542,82	-63 576 610,77	19 214 824,83	-60 415 601,76
Muut tuotot ja kulut		-83 223,75		-126 311,53
RAHASTOITUVA TULOS		3 626 664 372,23		3 685 938 147,94
Eläkevastuurahaston vähennys / lisäys (-)		-3 626 664 372,23		-3 685 938 147,94
TULOS		0,00		0,00

Numerot ^{1),2),3)} jne.viittaavat liitetietojen vastaavaan kohtaan.

Tase 31.12.2017

VASTAAVAA	2017 euroa	2016 euroa
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet ¹²⁾	24 038 905,30	25 939 942,79
Sijoitukset		
Kiinteistösijoitukset		
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet ¹¹⁾	3 100 086 666,39	2 842 111 762,54
Lainasaamiset tytä- ja osakkuus- yhtiöiltä ^{13), 19)}	196 918 289,01	199 574 430,73
	3 297 004 955,40	3 041 686 193,27
Muut sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet ¹¹⁾	32 856 231 545,20	29 806 703 814,73
Rahoitusmarkkinavälineet ¹¹⁾	11 051 720 058,29	11 187 081 253,01
Lainasaamiset ¹³⁾	315 029 281,69	386 098 045,94
	44 222 980 885,18	41 379 883 113,68
Sijoitukset yhteensä ¹¹⁾	47 519 985 840,58	44 421 569 306,95
Saamiset		
Maksutulo saamiset	396 551 878,97	405 283 080,41
Saamiset tytä- ja osakkuusyhtiöiltä	16 922 127,29	5 603 521,54
Muut saamiset ¹⁴⁾	36 673 859,86	39 115 772,71
	450 147 866,12	450 002 374,66
Muu omaisuus		
Koneet ja kalusto ¹²⁾	1 999 300,17	2 566 108,45
Muut ¹²⁾	81 566,55	2 603 690,55
Rahat ja pankkisaamiset	4 912 875 052,47	4 407 051 290,99
	4 914 955 919,19	4 412 221 089,99
Siirtosaamiset ja ennakkomaksut		
Ennakkomaksut ¹⁴⁾	29 031 710,36	26 705 623,47
Kertyneet korot	91 201 832,15	93 458 496,42
Muut siirtosaamiset ¹⁵⁾	99 619 248,96	13 611 606,80
	219 852 791,47	133 775 726,69
VASTAAVAA YHTEENSÄ	53 128 981 322,66	49 443 508 441,08

2 Tase 31.12.2017

VASTATTAVAA		2017 euroa	2016 euroa
Eläkevastuurahasto ¹⁶⁾		52 261 365 576,51	48 634 701 204,28
Velat			
	Velat tytär- ja osakkuusyhtiöille ¹⁹⁾	1 072 452,47	853 206,61
	Muut velat ¹⁷⁾	709 820 116,77	438 452 591,82
		710 892 569,24	439 305 798,43
Siirtovelat ja saadut ennakkomaksut			
	Siirtovelat ¹⁸⁾	136 171 646,27	349 461 027,89
	Saadut ennakkomaksut	20 551 530,64	20 040 410,48
		156 723 176,91	369 501 438,37
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		53 128 981 322,66	49 443 508 441,08

Rahoituslaskelma 2017

	2017 euroa	2016 euroa
Eläkevastuurahaston vähennys/lisäys	3 626 664 372,23	3 685 938 147,94
Oikaisut:		
Arvonmuutokset	-1 915 234 174,53	-2 661 025 060,97
Poistot	6 118 293,24	5 883 520,70
Myyntivoitot ja -tappiot	-749 261 896,94	-680 665 084,29
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	968 286 594,00	350 131 523,38
Saamisten vähennys (+)/lisäys(-)	-86 222 556,24	452 321 719,92
Velkojen lisäys (+)/vähennys (-)	276 188 668,08	-57 309 237,44
Liiketoiminnan rahavirta	1 158 252 705,84	745 144 005,86
Investoinnit sijoituksiin (pl. rahavarat)	651 300 620,89	-4 138 017,89
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä muun omaisuuden investoinnit ja luovutustulot	1 128 323,47	2 928 449,41
Investointien rahavirta	652 428 944,36	-1 209 568,48
Rahavarojen muutos	505 823 761,48	746 353 574,34
Rahat ja pankkisaamiset 1.1.	4 407 051 290,99	3 660 697 716,65
Rahat ja pankkisaamiset 31.12.	4 912 875 052,47	4 407 051 290,99
Muutos	505 823 761,48	746 353 574,34

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Kevan kirjanpito ja tilinpäätöksen laadinta perustuvat Kevasta annettuun lakiin, jonka mukaan tilinpäätöksen laadinnassa on noudatettava soveltuvin osin kirjanpitolakia. Kevan toimintaa valvoo valtiovarainministeriö sekä rahoitustoiminnan suunnittelun ja sijoitustoiminnan osalta Finanssivalvonta. Valtion eläketurvan toimeenpanon osalta Kevaa valvoo myös Valtiontalouden tarkastusvirasto ja eduskunnan tarkastusvaliokunta.

Konsernitiilinpäätös

Kirjanpitolain mukaan tytäryritysten tilinpäätökset voidaan jättää yhdistelemättä, jos yhdisteleminen on tarpeellonta oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Näin ollen Keva-konsernille ei laadita konsernitiilinpäätöstä.

Pääosan tytär- ja osakkuusyhtiöistä muodostavat keskinäiset kiinteistö- ja asuntoyhtiöt, jotka on pääosin rahoitettu omistajien (lähinnä Kevan) toimesta. Yhtiöiden vuokratuotot maksetaan osakkaille ja kulut katetaan osakkailta perittävillä yhtiövastikkeilla. Tuottojen ja kulujen sisältyessä Kevan tilinpäätökseen on yhdistelemättä jättämisen merkitys tulokseen, taseeseen ja eläkevastuuraastoon vähäinen. Osakkuusyhtiö Kuntarahoitus Oyj harjoittaa eläkelaitoksen toiminnasta poikkeavaa luottolaitostoimintaa. Sijoituksen vaikutus eläkelaitoksen tulokseen ja taseeseen ei ole olennainen. Muiden tytär- ja osakkuusyhtiöiden merkitys on vähäinen.

Tulos ja siirto eläkevastuuraastoon

Tuloslaskelman vuosittaisten tulojen meno-erojen erotus ”Rahastoituva tulos”, lisätään/vähennetään taseen eläkevastuuraastoon/-rahastosta. Tämän siirron jälkeen tilikauden tulos on nolla.

Eläkevastuuraastoon sisältyy myös sijoitusomaisuuden käyvän arvon ja hankintamenon erotuksena kertynyt realisoitumaton arvomuutos, joka on kirjattu tulokseen.

Maksutulo ja eläkkeet

Kevan jäsenyhteisöjen maksuosuudet koostuvat kolmesta osasta, palkkaperusteisesta maksusta, eläkemenoperusteisesta maksusta sekä varhaiseläkemenoperusteisesta maksusta. Palkkaperusteinen maksuosuus kirjataan tilinpäätökseen ennakkomaksujen suuruusena. Eläkemenoperusteinen ja varhaiseläkemenoperusteinen maksu kirjataan ja peritään valtuuskunnan päätöksen suuruusena. Tilinpäätökseen kirjataan myös edellisen vuoden palkkaperusteisten ennakkomaksujen ja lopullisen maksun erotus.

Kevan jäsenyhteisöjen eläkemenot kirjataan tilinpäätökseen pääsääntöisesti maksuperusteisesti.

Valtion eläkkeiden maksamiseen tarvittavien varojen siirrosta on päätetty valtioneuvoston asetuksen (284/2017) 1§:ssä. Evankelis-luterilaisen kirkon ja Kansaneläkelaitoksen henkilöstön eläkkeiden maksamiseen tarvittavien varojen siirrosta on päätetty valtioneuvoston asetuksen (183/2017) 1§:ssä. Näillä maksuilla ei ole Kevan tilinpäätökseen tulosvaiku-

tusta. Bruttomääräiset eläkemaksut eritellään tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Valtion eläkerahaston ja Kirkon keskusrahaston pankkitileille kerättävillä valtion ja evankelis-luterilaisen kirkon eläkemaksuilla ei ole vaikutusta Kevan tilinpäätökseen.

Sijoitusten arvostaminen

Sijoitusomaisuuden arvostamisessa sovelletaan kirjanpitolain (5 luku 2a§) mahdollisuutta arvostaa rahoitusvälineet tilinpäätöksessä käypään arvoon. Rahoitusvälineet koostuvat tase-erästä sijoitukset, pois lukien sijoituskiinteistöt, omassa käytössä olevat kiinteistöt sekä asunto- ja kiinteistöyhtiöiden osakkeet ja osuudet.

Myös kiinteistösijoitukset arvostetaan käypään arvoon, poikkeuksena omassa käytössä olevat kiinteistöt, jotka arvostetaan suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettyyn hankintahintaan sekä omassa käytössä olevat asunto- ja kiinteistöyhtiöiden osakkeet, jotka arvostetaan hankintahintaan tai sitä alempaan käypään arvoon.

Kiinteistösijoitukset arvostetaan käypään arvoon kiinteistökohteittain käyttäen pääasiassa tuottoarvomennetelmää. Ulkopuoliset kiinteistöarvioijat arvioivat yksittäiset kiinteistöt säännöllisin väliajoin ja päivittävät arvot vuosittain. Kiinteistörahastojen käypinä arvoina käytetään ensisijaisesti hallinnointiyhtiöiden ilmoittamia tilinpäätöshetken nettovarallisuusarvoja (ns. NAV-arvo). Mikäli tilinpäätöshetken kyseistä arvoa ei ole saatavilla, käytetään viimeistä saatavilla olevaa arvoa, oikaistuna arvostuksen jälkeen

tapahtuneilla pääomamuutoksilla ko. rahastossa. Nettovarallisuusarvon puuttuessa, arvostetaan kiinteistörahasto-osuus jäljellä olevaan hankintamenuon.

Noteerattujen osakkeiden käypänä arvona käytetään vuoden viimeisintä saatavilla olevaa kaupantekokurssia (closing price). Muiden osakkeiden ja osuuksien käypänä arvona pidetään luotettavaan arvioon perustuvaa todennäköistä luovutushintaa, tai sellaisen puuttuessa hankintamenuon. Pääomarahasto-osuuksien käypänä arvona käytetään ensisijaisesti hallinnointi- ja tihtiöiden ilmoittamia tilinpäätöshetken nettovarallisuusarvoja (ns. NAV-arvo). Mikäli tilinpäätöshetken kyseistä arvoa ei ole saatavilla, käytetään viimeistä saatavilla olevaa arvoa, oikaisu- ja arvostuksen jälkeen tapahtuneilla pääomamuutoksilla ko. rahastossa. Nettovarallisuusarvon puuttuessa, arvostetaan pääomarahasto-osuus jäljellä olevaan hankintamenuon. Sijoitusrahastojen käypänä arvona käytetään viimeisintä saatavilla olevaa hallinnointi- ja tihtiön ilmoittamaa rahasto-osuuden arvoa.

Rahoitusmarkkinavälineiden käypänä arvona käytetään viimeisintä saatavilla olevaa kaupantekokurssia (closing price) tai todennäköistä luovutushintaa. Käypä arvo ei sisällä kertyneitä korkoja, jotka sisältyvät siirto- ja saamiin (ns. clean price).

Johdannaissopimuksiin ei sovelleta kirjanpidollista suojauslaskentaa ja ne arvostetaan, muiden rahoitusvälineiden tavoin, taseessa käypään arvoon ja arvomuutokset kirjataan tulosvaikutteisesti. Johdannaissopimusten käypänä arvona käytetään tilinpäätöspäivän julkisesti noteerattua markkinahintaa tai vastaavan sopimuksen luotettavana pidettyä markkinahintaa, todennäköistä luovutushin-

taa tai ulkopuolisen tahon antamaa arviota. Optiopreemioiden ennakkomaksut esitetään osana johdannaissopimusten käypää arvoa sijoitusomaisuudessa. Käypä arvo on summa, joka olisi saatu tai tullut maksettavaksi, mikäli sopimukset olisi suljettu vastakkaisilla sopimuksilla tilinpäätöshetkellä.

Lainasaamisten käypänä arvona pidetään nimellisarvoa tai tätä alemmaa todennäköistä arvoa.

Sijoitusten nettotuotto tuloslaskelmassa

Käypään arvoon arvostettavien sijoitusten kaikki arvomuutokset kirjataan tulosvaikutteisesti. Sijoitusten nettotuotto sisältää sekä realisoituneet tuotot ja kulut että sijoitusten arvostuserojen muutoksen tilivuoden aikana.

Arvopapereiden lainaaminen

Tiedot tilinpäätöshetkellä arvopapereiden lainaus sopimuksilla lainaksi luovutetuista arvopapereista on kerrottu tilinpäätöksen liitetiedoissa. Lainaksi annetut arvopaperit sisältyvät taseeseen. Tilinpäätöshetkellä avoimena olevien lainaus sopimusten vastapuolena on selvitys yhteisö, jolle lainaksiottaja on asettanut lainoista vakuuden.

Rahoitusvakuudet

Sitoumusten vakuudeksi annetut raha- tai arvopaperivakuudet (mm. johdannaissopimuksista) sisältyvät taseeseen ja arvostetaan tilinpäätöksessä käypään arvoon. Annetuista vakuuksista esitetään selvitys liitetiedoissa.

Sijoitusten tuotto

Sijoitusten tuotto prosentti suhteessa sitoutuneeseen pääomaan lasketaan erikseen kullekin sijoituslajille ja sijoitusten yhteismäärälle ottaen huomioon päivittäin tai kuukausittain aikapainotetut kassavirrat. Laskennassa käytetään ns. mukautettua Dietzin aika- ja rahapainotettua kaavaa, jossa sitoutunut pääoma lasketaan lisäämällä kauden alun markkina-arvoon kauden aikaiset kassavirrat painotettuna sillä suhteellisella osuudella koko kauden pituudesta, joka on jäljellä tapahtumapäivästä tai tapahtumakuukauden puolivälistä kauden loppuun.

Muun omaisuuden kuin sijoitusten arvostaminen

Aineettomien hyödykkeiden, koneiden ja kaluston kirjanpitoarvo on hankintamenu vähennettynä suunnitelma- ja arvonalentumispoistoilla. Hankintamenuon sisällytetään hankinnasta välittömästi johtuvat menot.

Maksutulosaamiset ja muut saamiset arvostetaan nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahat ja pankkisaamiset arvostetaan nimellisarvoon.

Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän karttuneiden etuuksien pääoma-arvo

Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän karttuneiden etuuksien pääoma-arvoa ei esitetä taseessa, vaan se on tilinpäätöksen liitetiedoissa esitettävä arvio sekä maksussa olevista, että tilikauden loppuun mennessä karttuneista vielä maksamattomista Kevan jäsenyhteisöjen eläkkeistä aiheutuvista eläkemenoista.

Arviota laskettaessa käytetään Tilastokeskuksen väestöennusteeseen perustuvaa kuolevuutta. Eläkemenon nykyarvon määrittämisessä käytetään 3 prosentin diskonttokorkoa.

Suunnitelman mukaiset poistot

Kuluvien hyödykkeiden hankintameno kirjataan vaikutusaikanaan suunnitelman mukaisina poistoina kuluksi käyttäen seuraavia taloudellisia pitoaikoja:

- rakennukset ja rakennelmat 20–40 vuotta
- rakennusten tekniset laitteet 15 vuotta
- koneet ja kalusto 5 vuotta
- muut pitkävaikutteiset menot 3–10 vuotta

Ulkomaanrahan määräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan euromääräisiksi käyttäen tapahtumapäivän valuuttakursseja. Tilinpäätöksessä ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat sekä käypään arvoon arvostettavat erät on arvostettu tilinpäätöspäivän Euroopan Keskuspankin keskikurssiin. Kurssie-

rot on kirjattu tulosvaikutteisesti.

Vuokrasopimukset

Aineellisia hyödykkeitä koskevat vuokraleasing-sopimukset on käsitelty ns. käyttöleasing-sopimuksina.

Toimintakulut ja poistot

Toimintakulut ja poistot esitetään omina erinään tuloslaskelmassa, oikaistuna saaduilla korvauksilla. Toimintokohdainen jako eläketoinninnon, sijoitustoiminnon ja hallinnon kesken on esitetty liitetiedoissa.

Eläkepalvelujen tuottamisesta saadut korvaukset

Keva on hoitanut lakisääteisesti valtion eläkejärjestelmän toimeenpanoa henkilöasiakkaiden osalta vuoden 2011 alusta sekä evankelis-luterilaisen kirkon ja Kansaneläkelaitoksen henkilöstön eläkejärjestelmän toimeenpanoa vuoden 2012 alusta. Valtion eläkejärjestelmän toimeenpanosta aiheutuvista kustannuksista valtio on maksanut korvausta Kevalle Valtioneuvoston asetuksen (284/2017) 2§:n mukaisesti. Evankelis-luterilainen kirkko ja Kan-

saneläkelaitos ovat maksaneet eläkejärjestelmiensä toimeenpanosta aiheutuvista kustannuksista korvausta valtioneuvoston asetuksen (183/2017) 2§:n mukaisesti. Korvauksen määrä on laskettu valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §:ssä tarkoitettua omakustannusarvoa vastaavasti. Vuoden 2013 alusta Keva on hoitanut valtion eläketurvan valtiotyönantajiin liittyvät lakisääteiset tehtävät ja vuoden 2017 alusta lakisääteisesti evankelis-luterilaisen kirkon eläkemaksujen keräämisen.

Saadut kustannusten korvaukset toimintakuluista ja poistoista on esitetty suoriteperusteisesti tuloslaskelman ”Nettotoimintakulujen” ryhmässä, johon sisältyvät myös määrältään vähäisemmät korvaukset esimerkiksi jäsenyhteisöjen omien lisäeläkkeiden maksupalvelusta. Lakisääteisistä maksuista saadut korvaukset on esitetty ”Lakisääteiset nettomaksut” ryhmässä.

Henkilökunnan eläketurva

Kevan henkilökunnalle on järjestetty julkisten alojen eläkelain (JuEL) mukainen eläketurva.

Tuloslaskelman liitetiedot

Kevan jäsenyhteisöjen maksuosuudet ¹⁾

Maksuosuuslaji	2017 euroa	2016 euroa
Palkkaperusteinen maksu		
työnantajan osuus	2 871 855 033,61	2 887 845 380,01
palkansaajien eläkemaksu	1 109 979 019,79	1 045 266 309,57
	3 981 834 053,40	3 933 111 689,58
Eläkemenoperusteinen maksu	663 000 000,00	880 000 000,00
Varhaiseläkemenoperusteinen maksu	149 000 000,00	152 000 000,00
Vuoden Kevan jäsenyhteisöjen maksut yhteensä	4 793 834 053,40	4 965 111 689,58
Edellisten vuosien oikaisut yhteensä	-565 448,49	791 819,43
Kevan jäsenyhteisöjen maksuosuudet yhteensä	4 793 268 604,91	4 965 903 509,01

Kevan jäsenyhteisöjen eläkkeet ²⁾

Eläkelaji	2017 euroa	2016 euroa
Vanhuuseläke	4 214 868 481,89	3 963 767 040,78
Varhennettu vanhuuseläke	133 774 981,77	134 932 249,86
Osittain varhennettu vanhuuseläke	9 989 028,65	0,00
Työkyvyttömyyseläke	358 135 794,09	366 798 971,96
Yksilöllinen varhaiseläke	21 956,29	4 267,50
Tjöttömyyseläke	11 930,97	5 283,33
Perhe-eläke	181 980 358,86	180 804 458,30
Osa-aikaeläke	33 681 890,50	35 343 062,95
Kuntoutustuki	57 061 821,50	55 526 490,41
Kuntoutuskorotus	879 093,49	864 087,09
	4 990 405 338,01	4 738 045 912,18
EY-eläkkeiden siirtokorvaukset	36 854,02	5 073,29
Yhteensä	4 990 442 192,03	4 738 050 985,47

Eläkemenojen oikaisut ³⁾

	2017 euroa	2016 euroa
Palautuneet eläkkeet	4 278 094,28	4 070 433,37
Muut oikaisut	5 799 356,84	3 319 846,35
Yhteensä	10 077 451,12	7 390 279,72

Valtion eläkkeet ⁴⁾

	2017 euroa	2016 euroa
Menot eläkelajeittain		
Vanhuuseläke	3 693 628 997,67	3 613 871 824,18
Varhennettu vanhuuseläke	115 244 157,46	117 323 284,19
Osittain varhennettu vanhuuseläke	4 510 847,01	0,00
Työkyvyttömyyseläke	106 570 945,27	115 630 253,83
Osa-aikaeläke	11 999 632,88	12 314 798,06
Työttömyyseläke	0,00	6 580,60
Perhe-eläke	310 677 069,70	315 932 533,47
Kuntoutusraha	1 586 658,92	1 296 078,64
Kuntoutuskorotus	91 894,26	101 140,30
Kuntoutustuki	10 531 525,36	10 324 393,97
Kuntoutus- ja kulukorvaukset	207 431,63	195 308,88
Menot yhteensä	4 255 049 160,16	4 186 996 196,12
Kustannustenjaon maksut ja hyvitykset (netto) ¹	342 402 381,43	315 271 163,17
Menot yhteensä	4 597 451 541,59	4 502 267 359,29
Tulot		
Saadut ennakot	-4 605 530 233,92	-4 495 011 000,00
Hyvitys/veloitus (+/-)	8 078 692,33	-7 256 359,29
Tulot yhteensä	-4 597 451 541,59	-4 502 267 359,29
Tulosvaikutus Kevan tulokseen	0,00	0,00

1) Kustannustenjako sisältää eri kustannustenjakojen yhteydessä Eläketurvakeskuksessa selviteltävät erät, muut muissa eläkelaitoksissa valtion lukuun maksettavat eläkkeet sekä EY-siirrot.

Evankelis-luterilaisen kirkon eläkkeet ⁵⁾

	2017	2016
	euroa	euroa
Menot eläkelajeittain		
Vanhuuseläke	193 301 813,21	182 063 133,76
Varhennettu vanhuuseläke	8 381 257,78	8 525 769,89
Osittain varhennettu vanhuuseläke	393 737,36	0,00
Työkyvyttömyyseläke	10 459 543,79	11 124 529,97
Ylimääräinen eläke	16 509,51	17 580,12
Osa-aikaeläke	842 336,65	725 916,76
Perhe-eläke	9 855 079,24	10 023 752,78
Kuntoutusraha	427 988,90	415 236,92
Kuntoutuskorotus	26 184,58	22 722,44
Kuntoutustuki	1 875 508,18	1 845 508,64
Kuntoutus- ja kulukorvaukset	75 838,65	54 155,48
Menot yhteensä	225 655 797,85	214 818 306,76
Kustannustenjaon maksut ja hyvitykset (netto) ¹⁾	-30 014 946,32	-26 758 055,23
Menot yhteensä	195 640 851,53	188 060 251,53
Tulot		
Saadut ennakot	-194 687 766,00	-187 050 564,00
Hyvitys/veloitus (+/-)	-953 085,53	-1 009 687,53
Tulot yhteensä	-195 640 851,53	-188 060 251,53
Tulosvaikutus Kevan tulokseen	0,00	0,00

1) Kustannustenjako sisältää eri kustannustenjakojen yhteydessä Eläketurvakeskuksessa selviteltyt erät, muut muissa eläkelaitoksissa Evankelis-luterilaisen kirkon lukuun maksettavat eläkkeet.

Kansaneläkelaitoksen henkilöstön eläkkeet ⁶⁾

	2017 euroa	2016 euroa
Menot eläkelajeittain		
Vanhuuseläke	88 370 568,74	84 684 912,43
Varhennettu vanhuuseläke	5 020 869,38	5 064 699,56
Osittain varhennettu vanhuuseläke	238 347,75	0,00
Työkyvyttömyyseläke	4 130 723,67	4 371 258,93
Osa-aikaeläke	794 389,79	823 036,02
Perhe-eläke	2 982 359,59	3 026 283,00
Kuntoutusraha	94 640,49	107 330,82
Kuntoutuskorotus	4 345,70	4 989,55
Kuntoutustuki	495 748,50	498 107,27
Kuntoutus- ja kulukorvaukset	7 426,96	6 174,08
Menot yhteensä	102 139 420,57	98 586 791,66
Kustannustenjaon maksut ja hyvitykset (netto) ¹⁾	-3 112 066,80	-2 563 878,85
Menot yhteensä	99 027 353,77	96 022 912,81
Tulot		
Saadut ennakot	-97 746 333,00	-96 078 888,00
Hyvitys/veloitus (+/-)	-1 281 020,77	55 975,19
Tulot yhteensä	-99 027 353,77	-96 022 912,81
Tulosvaikutus Kevan tulokseen	0,00	0,00

1) Kustannustenjako sisältää eri kustannustenjakojen yhteydessä Eläketurvakeskuksessa selvítettäväterät, muut muissa eläkelaitoksissa Kansaneläkelaitoksen lukuun maksettavat eläkkeet sekä EY-siirrot.

Sijoitusten nettotuotto ⁷⁾

	2017	2016
	euroa	euroa
Sijoitusten tuotot		
Korkotuotot	158 318 630,25	169 135 974,18
Osinkotuotot	101 767 908,60	95 555 729,55
Kiinteistötuotot	160 820 621,01	160 632 469,33
Myyntivoitot ja muut tuotot	4 049 705 112,33	3 235 028 865,19
	4 470 612 272,19	3 660 353 038,25
Sijoitusten kulut		
Kulut kiinteistösijoituksista	-69 732 346,57	-63 227 323,49
Myyntitappiot ja muut kulut	-2 581 158 010,15	-2 908 379 383,59
	-2 650 890 356,72	-2 971 606 707,08
Arvostuserojen muutos		
Osakkeet ja osakerahastot	2 007 155 717,43	2 237 474 111,51
Joukkovelkakirjat	49 163 771,61	242 954 707,78
Lyhytaikaiset sijoitukset	-223 645,00	217 885,02
Pääomarahastot	-67 333 466,01	148 547 219,40
Hedge-rahastot	-265 705 785,08	13 444 769,99
Listamattomat osakkeet	35 006 782,47	18 141 928,48
Kiinteistöt	105 452 653,74	-27 497 035,81
Muut tytär- ja osakkuusyht.osakk.	49 903 894,36	27 741 474,60
	1 913 419 923,52	2 661 025 060,97
Sijoitusten nettotuotto	3 733 141 838,99	3 349 771 392,14

Henkilöstökulut ⁸⁾

	2017	2016
	euroa	euroa
Palkat ja palkkiot	30 925 657,67	30 690 450,86
Eläkekulut	5 816 035,74	6 089 772,16
Muut lakisääteiset henkilösivukulut	1 441 013,00	1 989 946,40
Vapaaehtoiset henkilösivukulut	986 558,70	1 101 237,23
	39 169 265,11	39 871 406,65
Toimitusjohtajalle ja varatoimitusjohtajille maksetut palkat ja palkkiot		
Toimitusjohtaja Timo Kietäväinen	240 315,36	
Varatoimitusjohtaja Tapani Hellstén	205 011,73	
Varatoimitusjohtaja Kimmo Mikander	202 571,70	

Toimintakulut ja poistot toiminnoittain ⁹⁾

Vuonna 2017	Eläke-toiminto	Sijoitustoiminto	Hallinto	Yhteensä
Kululaji	euroa	euroa	euroa	euroa
Henkilöstökulut	-19 446 987,69	-7 765 695,63	-11 956 581,79	-39 169 265,11
It-kulut	-15 929 841,21	-4 213 478,99	-2 947 792,71	-23 091 112,91
Ostopalvelut	-1 769 628,30	-4 223 441,41	-2 197 655,80	-8 190 725,51
Muut toimintakulut	-391 253,87	-534 139,67	-4 740 363,28	-5 665 756,82
Ulkoiset kulut	-37 537 711,07	-16 736 755,70	-21 842 393,58	-76 116 860,35
Sisäiset tulot ja kulut	-5 359 760,00	-448 042,41	5 807 802,41	0,00
Toimintakulut yhteensä	-42 897 471,07	-17 184 798,11	-16 034 591,17	-76 116 860,35
Poistot	-4 150 504,54	-111 209,55	-1 856 579,15	-6 118 293,24
Toimintakulut ja poistot yhteensä	-47 047 975,61	-17 296 007,66	-17 891 170,32	-82 235 153,59
Saadut korvaukset ¹⁰⁾	14 204 638,82	0,00	4 453 904,00	18 658 542,82
Nettotoimintakulut	-32 843 336,79	-17 296 007,66	-13 437 266,32	-63 576 610,77

Vuonna 2016	Eläke-toiminto	Sijoitustoiminto	Hallinto	Yhteensä
Kululaji	euroa	euroa	euroa	euroa
Henkilöstökulut	-20 639 339,90	-7 506 376,30	-11 725 690,45	-39 871 406,65
It-kulut	-14 761 224,62	-3 189 107,14	-2 582 763,03	-20 533 094,79
Ostopalvelut	-1 763 354,81	-3 451 619,71	-2 148 576,40	-7 363 550,92
Muut toimintakulut	-466 819,50	-671 267,72	-4 840 766,31	-5 978 853,53
Ulkoiset kulut	-37 630 738,83	-14 818 370,87	-21 297 796,19	-73 746 905,89
Sisäiset tulot ja kulut	-5 117 204,64	-833 002,96	5 950 207,60	0,00
Toimintakulut yhteensä	-42 747 943,47	-15 651 373,83	-15 347 588,59	-73 746 905,89
Poistot	-4 104 729,17	-109 996,80	-1 668 794,73	-5 883 520,70
Toimintakulut ja poistot yhteensä	-46 852 672,64	-15 761 370,63	-17 016 383,32	-79 630 426,59
Saadut korvaukset ¹⁰⁾	14 884 206,69	0,00	4 330 618,14	19 214 824,83
Nettotoimintakulut	-31 968 465,95	-15 761 370,63	-12 685 765,18	-60 415 601,76

Ulkoisiin toimintakuluihin sisältyvät tilintarkastajille maksetut palkkiot eritellään alla. Lisäksi on esitetty tilintarkastus-yhteisön palkkiot Kevan tytäryhtiöiden lakisääteisestä tilintarkastuksesta, jotka eivät sisälly Kevan tilinpäätökseen.

Tilintarkastajille maksetut palkkiot				
Kevan valtuuskunnan valitsema päävastuullinen lakisääteinen tilintarkastaja Ernst & Young Oy.	Keva 2017	Keva 2016	Konserni 2017	Konserni 2016
Tilintarkastus	69 500,00	75 111,76	117 277,20	125 381,36
Tilintarkastuslain mukaiset toimeksiannot	7 440,00	0,00	7 440,00	0,00
Veroneuvonta	19 344,00	20 163,02	19 344,00	20 163,02
Muut palvelut	5 456,00	8 294,98	5 456,00	8 294,98

Tilintarkastajille maksetut palkkiot				
Valtiovarainministeriön asettama lakisääteinen tilintarkastaja Oy Tuokko Ltd.	Keva 2017	Keva 2016	Konserni 2017	Konserni 2016
Tilintarkastus	12 691,40	11 935,00	12 691,40	11 935,00

Saadut korvaukset ¹⁰⁾

	2017 euroa	2016 euroa
Korvaukset lakisääteisiin maksuihin		
Valtio	1 926 916,82	2 046 785,31
Evankelis-luterilainen kirkko	167 213,83	170 206,42
Kela	81 922,43	78 879,57
	2 176 053,08	2 295 871,30
Korvaukset toimintakuluihin		
Valtio	15 621 033,44	16 086 770,92
Evankelis-luterilainen kirkko	1 971 441,58	1 958 222,35
Kela	543 260,74	628 362,48
Muut	522 807,06	541 469,08
	18 658 542,82	19 214 824,83
Saadut korvaukset yhteensä	20 834 595,90	21 510 696,13

Taseen liitetiedot

Sijoitukset ¹⁾

	31.12.2017		31.12.2016	
	Kirjanpito- eli käypä arvo euroa	Hankinta-arvo euroa	Kirjanpito- eli käypä arvo euroa	Hankinta-arvo euroa
Kiinteistösijoitukset				
Omassa käytössä				
Maa-alueet ja tontit	10 430 571,00	10 430 571,00	10 430 571,00	10 430 571,00
Rakennukset *)	28 345 794,47	28 345 794,47	28 780 243,60	28 780 243,60
	38 776 365,47	38 776 365,47	39 210 814,60	39 210 814,60
Sijoituskiinteistöt				
Maa-alueet ja tontit	7 909 600,00	7 909 600,00	7 909 600,00	7 909 600,00
Kiinteistöosakkeet	2 204 918 255,32	2 083 940 524,22	2 045 202 631,95	1 991 856 089,09
Muut kiinteistösijoitukset	848 482 445,60	865 370 675,53	749 788 715,99	805 718 424,93
	3 061 310 300,92	2 957 220 799,75	2 802 900 947,94	2 805 484 114,02
Kiinteistöjä kiinteistöosakkeet	3 100 086 666,39	2 995 997 165,22	2 842 111 762,54	2 844 694 928,62
Lainasaamiset kiinteistöyhtiöiltä	196 918 289,01	196 918 289,01	199 574 430,73	199 574 430,73
Kiinteistösijoitukset yhteensä	3 297 004 955,40	3 192 915 454,23	3 041 686 193,27	3 044 269 359,35
Muu sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet				
Osakkeet	3 318 961 026,56	2 352 952 921,88	3 065 672 503,79	2 313 387 350,35
Osakerahastot	0,00	0,00	654 587,27	397 518,27
Korkorahastot	729 931 877,71	420 270 254,01	763 993 466,75	421 231 617,93
Valuuttarahastot	89 376 115,99	50 298 999,74	104 008 191,92	50 298 999,74
Rahasto-osuudet	21 806 108 042,23	17 372 367 240,27	19 725 742 728,07	17 066 977 935,52
Listaamattomat osakkeet	247 747 459,88	141 015 881,14	212 740 677,41	141 015 881,14
Pääomarahastot	3 134 209 472,58	2 797 800 157,34	2 673 835 075,68	2 262 838 376,93
Hedge-rahastot	3 251 814 147,02	2 756 053 809,91	3 031 872 029,33	2 235 844 503,47
Muut tytär- ja osakkuusyhtiöiden osakkeet ja osuudet	278 083 403,23	24 637 866,97	228 184 554,51	24 642 912,61
	32 856 231 545,20	25 915 397 131,26	29 806 703 814,73	24 516 635 095,96
Rahoitusmarkkinavälineet				
Joukkovelkakirjalainat	10 648 342 264,17	9 933 218 569,69	10 508 085 828,53	9 733 601 432,43
Rahamarkkinasijoitukset	403 377 794,12	403 013 255,32	678 995 424,48	678 407 240,68
	11 051 720 058,29	10 336 231 825,01	11 187 081 253,01	10 412 008 673,11
Lainasaamiset muilta kuin kiinteistöyhtiöiltä	315 029 281,69	315 029 281,69	386 098 045,94	386 098 045,94
Muut sijoitukset yhteensä	44 222 980 885,18	36 566 658 237,96	41 379 883 113,68	35 314 741 815,01
Sijoitukset yhteensä	47 519 985 840,58	39 759 573 692,19	44 421 569 306,95	38 359 011 174,36

*) Hankinta-arvona on käytetty poistoilla vähennettyä hankintamenoa.

	2017	2016
Käyvän arvon ja hankinta-arvon arvostusero	7 760 412 148,39	6 062 558 132,59
Johdannaisten negatiivinen arvostusero	-112 149 216,04	-331 088 761,38
Arvostusero yhteensä	7 648 262 932,35	5 731 469 371,21

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden muutokset ¹²⁾

	Aineettomat oikeudet *) euroa	Omassa käytössä olevat maa-alueet**) euroa	Omassa käytössä olevat rakennukset**) euroa	It-laitteet euroa	Koneet ja kalusto euroa	Muut euroa	Yhteensä euroa
Valmiit 1.1.2017	23 189 006,14	10 430 571,00	28 780 243,60	1 713 382,75	852 725,70	2 603 690,55	67 569 619,74
Keskeneräiset 1.1.2017	2 750 936,65	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 750 936,65
Saldo 1.1.2017	25 939 942,79	10 430 571,00	28 780 243,60	1 713 382,75	852 725,70	2 603 690,55	70 320 556,39
Muutokset vuonna 2017							
Investoinnit, valmiit	1 730 715,09		693 351,05	13 527,66	153 876,10		2 591 469,90
Investoinnit, keskeneräiset	624 528,44						624 528,44
Myynnit						-2 522 124,00	-2 522 124,00
Suunnitelma- poistot	-4 256 281,02		-1 127 800,18	-604 069,91	-130 142,13		-6 118 293,24
Vuoden muutos	-1 901 037,49	0,00	-434 449,13	-590 542,25	23 733,97	-2 522 124,00	-5 424 418,90
Valmiit 31.12.2017	20 663 440,21	10 430 571,00	28 345 794,47	1 122 840,50	876 459,67	81 566,55	61 520 672,40
Keskeneräiset 31.12.2017	3 375 465,09						3 375 465,09
Saldo 31.12.2017	24 038 905,30	10 430 571,00	28 345 794,47	1 122 840,50	876 459,67	81 566,55	64 896 137,49

*) pitkävaikutteiset IT-menot

**) sisältyvät taseessa kiinteistösijoituksiin

Lainakanta lainanottajittain ¹³⁾

Lainanottajat	31.12.2017		31.12.2016	
	Kirjanpitoarvo euroa	%	Kirjanpitoarvo euroa	%
Tytär-, osakkuus- ja kiinteistöyhtiöt	196 918 289,01	38,5 %	199 574 430,73	34,1 %
Muut				
Julkiset yritykset pl. asuntoyhteisöt	129 376 374,63	25,3 %	139 110 062,90	23,8 %
Yksityiset kotimaiset yritykset pl. asuntoyhteisöt	18 754 011,24	3,7 %	21 029 456,26	3,6 %
Asuntoyhteisöt	21 740 370,07	4,2 %	30 312 940,84	5,2 %
Kunnat	83 341 570,87	16,3 %	126 041 878,19	21,5 %
Kuntayhtymät	41 946 847,03	8,2 %	46 098 896,73	7,9 %
Ahvenanmaan maakunnan hallitus	10 833 180,00	2,1 %	13 074 746,69	2,2 %
Palkansaajakotitaloudet	6 267 781,87	1,2 %	7 055 161,99	1,2 %
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	2 769 145,98	0,5 %	3 374 902,34	0,6 %
	315 029 281,69	61,5 %	386 098 045,94	65,9 %
Lainakanta yhteensä	511 947 570,70	100,0 %	585 672 476,67	100,0 %

Muut saamiset ja ennakkomaksut ¹⁴⁾

Muut saamiset	31.12.2017 euroa	31.12.2016 euroa
Korkosaatavat	326 032,51	358 359,11
Vuokrasaatavat	1 174 258,00	1 537 497,50
Eläkesaatavat	1 236 909,60	1 183 381,05
Osinkojen lähdeverosaatavat	8 007 033,81	7 488 369,24
Arvopaperien myyntisaamiset	1 930 680,92	31 924 849,09
Johdannaissaatavat	7 990 000,00	3 180 000,00
Muut	16 008 945,02	-6 556 683,28
Muut saamiset yhteensä	36 673 859,86	39 115 772,71

Ennakkomaksut	31.12.2017 euroa	31.12.2016 euroa
Katemaksu Kevan jäsenyhteisöjen eläkkeisiin	1 124 456,33	825 601,88
Katemaksu kirkon eläkkeisiin	15 337 888,15	14 575 571,15
Katemaksu Kelan eläkkeisiin	6 498 387,74	6 280 953,63
Muut ennakkomaksut	6 070 978,14	5 023 496,81
Ennakkomaksut yhteensä	29 031 710,36	26 705 623,47

Muut siirtosaamiset ¹⁵⁾

	31.12.2017	31.12.2016
	euroa	euroa
Valtio	91 854 973,90	7 260 532,22
Evankelis-luterilainen kirkko	4 406 937,97	4 327 192,58
Kela	3 357 337,09	2 023 882,00
Muut siirtosaamiset yhteensä	99 619 248,96	13 611 606,80

Eläkevastuurahasto ¹⁶⁾

	2017	2016
	euroa	euroa
Rahaston pääoma 1.1.	48 634 701 204,28	44 948 763 056,34
Rahaston lisäys	3 626 664 372,23	3 685 938 147,94
Rahaston pääoma 31.12.	52 261 365 576,51	48 634 701 204,28

Muut velat ¹⁷⁾

	31.12.2017	31.12.2016
	euroa	euroa
Ennakonpidätykset ja sosiaaliturvamaksut	94 275 919,15	90 050 029,92
Valtio/ennakonpidätykset	89 724 183,62	89 212 973,23
Evankelis-luterilainen kirkko/ennakonpidätykset	3 886 076,89	3 731 198,58
Kela/ennakonpidätykset	2 125 852,41	2 065 642,56
Arvonlisävero	3 281 496,18	4 409 407,27
Ostovelat	3 012 601,31	1 764 460,46
Arvopaperien ostot	33 439 500,00	30 000 000,00
Saadut johd.sopimusvakuudet	478 828 000,00	216 381 000,00
Muut velat	1 246 487,21	837 879,80
Muut velat yhteensä	709 820 116,77	438 452 591,82

Siirtovelat ¹⁸⁾

	31.12.2017	31.12.2016
	euroa	euroa
Johdannaisten negatiiviset markkina-arvot	112 149 216,04	331 088 761,38
Vastuunjakovelka ETK	3 089 554,70	3 793 131,97
Palkka- ja lomapalkkavelat	8 544 771,07	8 994 794,62
Valtio	11 274 890,88	2 736 957,16
Evankelis-luterilainen kirkko	227 458,16	333 441,22
Kela	95 951,77	191 436,84
Muut siirtovelat	789 803,65	2 322 504,70
Siirtovelat yhteensä	136 171 646,27	349 461 027,89

Saamiset ja velat tytär- ja osakkuusyhtiöt ¹⁹⁾

Saamiset	31.12.2017	31.12.2016
	euroa	euroa
Lainasaamiset tytär-, osakkuus- ja kiinteistöyhtiöiltä ¹⁾	196 918 289,01	199 574 430,73
Pääomalainat muille kiinteistöyhtiöille ¹⁾	1 509 989,47	29 747 121,11
Muut saamiset kiinteistötytär- ja muilta tytär- ja osakkuusyhtiöiltä ²⁾	16 922 127,29	5 603 521,54
Siirtosaamiset kiinteistötytär- ja osakkuusyhtiöiltä ³⁾	520 549,46	525 960,25
Saamiset yhteensä	215 870 955,23	235 451 033,63

Velat	31.12.2017	31.12.2016
	euroa	euroa
Velat kiinteistötytär- ja osakkuusyhtiöille ⁴⁾	1 072 452,47	853 206,61
Velat yhteensä	1 072 452,47	853 206,61

Esitetty tase-erässä

1) sijoitukset: kiinteistösijoitukset

2) saamiset: saamiset tytär- ja osakkuusyhtiöiltä

3) siirtosaamiset: korot

4) velat: velat tytär- ja osakkuusyhtiöille

Kiinteistöt, kiinteistöosakkeet ja muut kiinteistösijoitukset ²⁰⁾

31.12.2017	Kirjanpito- eli käypä arvo euroa	Hankinta-arvo euroa
Omassa käytössä olevat maa-alueet ja rakennukset	38 776 365,47	38 776 365,47
Sijoituskiinteistöt		
Maa-alueet, tontit ja rakennukset	7 909 600,00	7 909 600,00
Kiinteistötytäryhtiöiden osakkeet	1 958 022 361,54	1 955 322 854,57
Osakkuusyhtiöiden osakkeet	170 177 526,75	70 238 047,35
Muut kiinteistöosakkeet	11 813 459,57	7 196 948,22
Kiinteistösijoitusten osakkeet, Pohjoismaat	64 904 907,46	51 182 674,08
	2 212 827 855,32	2 091 850 124,22
Muut kiinteistösijoitukset		
Osuudet kiinteistörahastoista		
Rockspring TransEuropean Properties VI LP	74 500 000,00	75 000 000,00
Ares European Real Estate Fund IV LP	68 157 059,00	65 664 108,00
Capman Hotels Real Estate Ky	63 434 499,00	56 394 116,96
Fosca II SCA	56 972 000,00	36 628 000,00
Exilion Real Estate I Ky	52 031 774,04	19 294 542,00
Rockspring UK Value 2 LP	49 552 650,38	57 768 083,05
Rockspring TransEuropean Properties V LP	42 100 000,00	22 747 626,00
Sierra Portugal Fund	40 208 040,00	46 144 419,00
Aberdeen Asia III Property Fund of Funds	33 178 137,25	31 059 166,40
Blackstone Real Estate Partners Europe V LP	26 083 517,00	26 847 606,00
Aberdeen Property Finland I Ky	22 632 280,99	29 999 999,99
Landmark RE Partners VIII Offshore Co inv LP	22 456 570,50	18 669 355,27
EQT Real Estate I LP	21 789 729,26	22 455 923,60
Patron Capital V LP	16 362 943,00	18 379 648,00
Landmark RE Partners VIII Offshore Fund LP	16 238 185,61	9 974 607,37
Franklin Templeton Asian Real Estate Fund	12 140 856,37	14 640 350,32
Fosca II SCA Secondary II	11 396 000,00	6 964 716,58
Aberdeen Property Finland I Ky Secondary	9 173 468,16	9 500 000,00
Aberdeen Keva Asia IV Property Fund	8 768 379,05	8 609 580,33
Fosca II SCA Secondary	8 544 000,00	4 921 768,38
CapMan RE II Ky	8 383 420,00	12 752 158,45
AIPP Asia Select	6 759 147,84	7 488 339,34
Grosvenor French Retail Investments SA	5 867 830,80	1 728 458,00
	676 730 488,25	603 632 573,04
Muut kiinteistörahastosijoitukset	170 241 967,88	260 228 113,02
Muut kiinteistösijoitukset, pääomalainat	1 509 989,47	1 509 989,47
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet yhteensä	3 100 086 666,39	2 995 997 165,22

Sijoituskiinteistöjen omistusosuudet

31.12.2017

Kiinteistötytäryhtiöt

Asunto Oy Tampereen Pellavanlikka	100,00 %
Kiint. Oy Lintulahdenkulma	100,00 %
Kiinteistö Oy Abraham Wetterintie 6	100,00 %
Kiinteistö Oy Albertinkatu 34	100,00 %
Kiinteistö Oy Aurajoenranta	100,00 %
Kiinteistö Oy Espoon Andante	100,00 %
Kiinteistö Oy Espoon Itsehallintotie 2-4	100,00 %
Kiinteistö Oy Espoon Keilasatama 5	100,00 %
Kiinteistö Oy Espoon Komentajankatu 4	100,00 %
Kiinteistö Oy Espoon Suviniitty	100,00 %
Kiinteistö Oy Gaselli	100,00 %
Kiinteistö Oy Hatanpään Elisa	100,00 %
Kiinteistö Oy Haukipurontie	100,00 %
Kiinteistö Oy Helsingin Apollonkatu 10	100,00 %
Kiinteistö Oy Helsingin Auringonkehrä	100,00 %
Kiinteistö Oy Helsingin Hämeentie 17 a	100,00 %
Kiinteistö Oy Helsingin Kaivonkatsojantie 8	100,00 %
Kiinteistö Oy Helsingin Kuparitalo	100,00 %
Kiinteistö Oy Helsingin Merikorttikuja 4	100,00 %
Kiinteistö Oy Helsingin Pohjoinen Rautatiekatu 25	100,00 %
Kiinteistö Oy Helsingin Rukkilantie 7-9	100,00 %
Kiinteistö Oy Helsingin Strömberginaukio	100,00 %
Kiinteistö Oy Helsingin Suvilahdenkatu 6	100,00 %
Kiinteistö Oy Helsingin Tapulikaupungintie 11	100,00 %
Kiinteistö Oy Helsingin Tyynenmerenkatu 3	100,00 %
Kiinteistö Oy Helsingin Työpajankatu 13	100,00 %
Kiinteistö Oy Helsingin Valimotie 17-19	100,00 %
Kiinteistö Oy Helsingin Veneentekijänranta	100,00 %
Kiinteistö Oy Hermannin Tuulensuuntori	100,00 %
Kiinteistö Oy Hermian Bitti	100,00 %
Kiinteistö Oy HTC Santa Maria	100,00 %
Kiinteistö Oy HTC Vega	100,00 %
Kiinteistö Oy Hämeenlinnakeskus	100,00 %
Kiinteistö Oy Jokiniementalo	100,00 %
Kiinteistö Oy Jyväskylän Isohovi	100,00 %
Kiinteistö Oy Jyväskylän Schaumanin Puistotie 11	100,00 %
Kiinteistö Oy Kaapelipuisto	100,00 %
Kiinteistö Oy Kaarenmänty	100,00 %
Kiinteistö Oy Kaarenpetäjä	100,00 %
Kiinteistö Oy Kalliokrouvi	100,00 %
Kiinteistö Oy Karhu	100,00 %
Kiinteistö Oy Keilarannanpuisto	100,00 %
Kiinteistö Oy Kiirilankulma	100,00 %

Kiinteistö Oy Kipparin Kruunu	100,00 %
Kiinteistö Oy Konalankuja 1-3	100,00 %
Kiinteistö Oy Kotkan Kaivokaari	100,00 %
Kiinteistö Oy Kouvolan Hansakaari	100,00 %
Kiinteistö Oy Kulma-Sarvis	100,00 %
Kiinteistö Oy Kuopion Haapaniemenkatu 18	100,00 %
Kiinteistö Oy Kuopion Kirkkokatu 1	100,00 %
Kiinteistö Oy Kuopion Safiri	100,00 %
Kiinteistö Oy Kuopion Särkiranta 6	100,00 %
Kiinteistö Oy Kuopion Tulliportinkatu 3	100,00 %
Kiinteistö Oy Käsityöläiskatu 18	100,00 %
Kiinteistö Oy Lahden Laaksokatu 7	100,00 %
Kiinteistö Oy Lahden Rauhankatu 5	100,00 %
Kiinteistö Oy Lakelanportti	100,00 %
Kiinteistö Oy Lappeenrannan Porarinpolku 1	100,00 %
Kiinteistö Oy Lappeenrannan Valtakatu 43	100,00 %
Kiinteistö Oy Lielahतिकeskus	100,00 %
Kiinteistö Oy Mastokoukku	100,00 %
Kiinteistö Oy Menuetto	100,00 %
Kiinteistö Oy Oulun Tullipuomi	100,00 %
Kiinteistö Oy Paciuksenkatu 21	100,00 %
Kiinteistö Oy Piispanpuro	100,00 %
Kiinteistö Oy Porin Valta-Antti	100,00 %
Kiinteistö Oy Powergate Vaasa	100,00 %
Kiinteistö Oy Quartetto	100,00 %
Kiinteistö Oy Ratinanraitti	100,00 %
Kiinteistö Oy Rauman Kanalinparras	100,00 %
Kiinteistö Oy Riihentausta	100,00 %
Kiinteistö Oy Riihimäen Mercurius	100,00 %
Kiinteistö Oy Rovaniemen Ahjotie 30	100,00 %
Kiinteistö Oy Rovaniemen Pohjanpuistikko	100,00 %
Kiinteistö Oy Ruoholahdenkatu 8	100,00 %
Kiinteistö Oy Seinäjoen Alkionkatu 4	100,00 %
Kiinteistö Oy Seinäjoen Torikatu 21	100,00 %
Kiinteistö Oy Sofianlehdonkadun senioritalo	100,00 %
Kiinteistö Oy Spektrin Kvartti	100,00 %
Kiinteistö Oy Sörnäisten Rantatie 31	100,00 %
Kiinteistö Oy Tampereen Hovi-Sarvis	100,00 %
Kiinteistö Oy Tampereen Hämeenkadunaukio	100,00 %
Kiinteistö Oy Tampereen Ilveshotelli	100,00 %
Kiinteistö Oy Tampereen Tarmontalo	100,00 %
Kiinteistö Oy Tampereen Tullinkulma	100,00 %
Kiinteistö Oy Tampereen Yliopistonkatu 57	100,00 %
Kiinteistö Oy Tirkkosentalo	100,00 %
Kiinteistö Oy Turun Catharina	100,00 %
Kiinteistö Oy Turun Kaakelinna	100,00 %
Kiinteistö Oy Turun Pakkarinpuisto	100,00 %

Kiinteistö Oy Turun Panimonlinna	100,00 %
Kiinteistö Oy Turun Telakkaranta	100,00 %
Kiinteistö Oy Turun Väinämöinen	100,00 %
Kiinteistö Oy Turun Yliopistonkatu 22	100,00 %
Kiinteistö Oy Tuusulan Kievarinkaari	100,00 %
Kiinteistö Oy Tuusulan Pakkasraitti 2A	100,00 %
Kiinteistö Oy Vaasan Pitkäkatu 52	100,00 %
Kiinteistö Oy Valimotie 15	100,00 %
Kiinteistö Oy Vantaan Hakkilankaari 1	100,00 %
Kiinteistö Oy Vantaan Kielotie 50	100,00 %
Kiinteistö Oy Vantaan Lähettiläantie 7	100,00 %
Kiinteistö Oy Vantaan Osmankäämintie 5	100,00 %
Kiinteistö Oy Vantaan Puutarharanta	100,00 %
Kiinteistö Oy Vantaan Spinellikuja	100,00 %
Kiinteistö Oy Westport	100,00 %
Kiinteistö Oy Väritehtaankatu 4	100,00 %
Mågen Ejendomme Aps	100,00 %
Oy Kamppiparkki Ab	100,00 %
Kiinteistö Oy Tilkanhovi	99,99 %
Kiinteistö Oy Lohjantähti	99,70 %
Kiinteistö Oy Helsingin Kaarlenkatu 9 -11	99,56 %
Kiinteistö-oy Rekipellonpuisto 1	98,93 %
Kiinteistö Oy Kirkkonummen Kunnantalo	95,00 %
Kiinteistö Oy Mikonkatu 2 - Pohjoisesplanadi 35	84,18 %
Kiinteistö Oy Rukavarri	78,25 %
Kiinteistö Oy Pohjoisesplanadi 37	68,98 %
Kiinteistö Oy Tampereen Hämeenkatu 11	66,59 %
Kiinteistö Oy Helsingin Liisankatu 14	55,87 %

Osakkuusyhtiöt

Stadsrum Fastigheter AB	49,00 %
Asunto Oy Espoon Sellonhuippu	49,00 %
Kiinteistö Oy Kauppakeskus Sello	49,00 %
Leppävaaran HotelliKiinteistö Oy	49,00 %
Kiinteistö Oy Selloparkki	24,81 %
Kiinteistö Oy Massun Parkki	22,92 %

Muut osakkeet

Asunto Oy Espoon Sellonkulma	18,38 %
Kiinteistö Oy Kluuvien Pysäköinti	10,10 %
Asunto Oy Mikonkatu 20	5,40 %
P-Turkuparkki Oy	4,71 %
Asunto Oy Laivastokatu 8-10	3,31 %
Bostadsaktiebolaget Semafor	2,60 %

Suurimmat osakeomistukset ²¹⁾

31.12.2017		Kirjanpito- eli käypä arvo	Hankinta-arvo
Nimi	kpl	euroa	euroa
Amer Sports Oyj	5 477 261	126 469 956,49	75 583 135,33
Sampo Oyj	2 557 993	117 156 079,40	70 634 236,22
UPM-Kymmene Oyj	4 121 749	106 794 516,59	43 326 643,68
Kone Oyj	1 918 626	85 916 072,28	33 472 882,11
Finnair Oyj	6 200 875	79 495 217,50	18 692 617,05
Stora Enso Oyj	5 251 101	69 419 555,22	33 848 714,02
Royal Dutch Shell Plc	2 303 313	64 720 647,53	58 162 009,04
Wartsila Oyj	1 107 327	58 245 400,20	26 620 711,28
Nordea Bank AB	5 725 491	57 796 294,31	46 481 076,82
Huhtamaki Oyj	1 607 175	56 251 125,00	33 857 236,39
Nokia Oyj	14 348 538	55 873 206,97	62 503 029,64
Swedish Match AB	1 619 663	53 178 150,88	45 419 734,98
Novartis AG	740 442	52 138 455,65	29 638 365,79
Metso Oyj	1 600 810	45 575 060,70	36 651 622,03
Fortum Oyj	2 568 955	42 387 757,50	52 265 391,40
Roche Holding AG	197 518	41 606 722,78	26 973 591,71
Nestle SA	544 281	38 976 882,41	19 081 946,31
Konecranes Oyj	931 042	35 547 183,56	25 247 961,90
Prudential Plc	1 621 980	34 835 193,69	24 764 298,87
Beiersdorf AG	353 731	34 630 264,90	24 746 341,02
Remy Cointreau SA	283 843	32 783 866,50	21 147 921,19
Salvatore Ferragamo Italia SpA	1 471 451	32 592 639,65	32 751 782,40
BP Plc	5 456 413	32 145 746,59	32 435 958,35
Total SA	695 464	32 022 639,88	30 945 197,45
BNP Paribas SA	513 763	31 981 746,75	27 526 077,11
HSBC Holdings Plc	3 563 782	30 804 463,51	30 037 491,14
Davide Campari-Milano SpA	4 774 541	30 771 916,75	17 044 324,47
ING Groep NV	1 966 017	30 129 210,53	24 092 250,55
Siemens AG	239 612	27 830 933,80	19 820 712,94
Danske Bank A/S	817 977	26 544 781,42	18 346 620,26
SAP AG	279 187	26 090 025,15	13 785 536,37
Valmet Oyj	1 502 166	24 695 609,04	10 330 143,03
Bayer AG	227 531	23 663 224,00	19 853 687,56
Sanofi	325 541	23 390 120,85	17 221 353,43
Novo Nordisk A/S	514 091	23 098 153,03	5 449 746,59
British American Tobacco Plc	397 778	22 497 548,60	10 742 573,74
BASF SE	244 976	22 474 098,24	16 709 238,44
KBC Groep NV	306 728	21 811 428,08	15 692 605,89
AstraZeneca Plc	361 136	20 844 397,24	13 565 474,20
Daimler AG	289 789	20 517 061,20	12 045 194,77
Amadeus IT Group SA	341 145	20 506 225,95	5 739 631,49
GlaxoSmithKline Plc	1 370 198	20 424 093,58	27 247 910,17
Ocado Group Plc	4 341 734	19 432 419,68	17 972 072,86

Vodafone Group Plc	7 315 645	19 376 898,61	24 256 827,01
St James's Place Plc	1 338 400	18 494 397,17	18 559 356,28
Outokumpu Oyj	2 365 000	18 305 100,00	18 426 848,14
Wessanen NV	1 033 962	17 763 467,16	14 614 959,53
ASML Holding NV	122 102	17 723 105,30	3 936 296,46
Deutsche Post AG	440 070	17 492 782,50	10 503 739,10
Boliden AB	612 569	17 461 433,73	11 418 436,04
Outotec Oyj	2 425 120	17 218 352,00	19 913 605,05
Koninklijke Philips Electronic	527 971	16 652 205,34	11 831 743,57
ABB Ltd	737 009	16 450 756,35	12 239 740,30
Anheuser-Busch InBev NV	174 621	16 262 453,73	12 417 682,42
Atlas Copco AB	459 152	16 222 915,95	7 865 073,95
Schneider Electric SE	228 617	16 199 800,62	11 162 273,70
Uponor Oyj	940 833	15 787 177,74	14 300 380,54
Covestro AG	180 263	15 508 025,89	8 813 989,48
Banco Santander SA	2 810 764	15 400 175,96	21 520 203,46
Verkkokauppa.com Oyj	2 171 000	15 370 680,00	11 219 741,99
Allianz SE	78 615	15 054 772,50	6 011 013,01
Volvo AB	921 680	14 297 378,65	9 291 673,76
Unilever NV	299 981	14 085 607,86	6 491 958,37
Renault SA	167 217	14 031 178,47	6 419 159,42
CaixaBank SA	3 519 155	13 685 993,80	14 373 866,25
Asiakastieto Group Oyj	569 222	13 604 405,80	8 381 254,63
Deutsche Telekom AG	912 243	13 496 635,19	9 187 082,09
Diageo Plc	436 972	13 420 969,76	5 469 623,24
Vinci SA	153 924	13 106 628,60	7 837 008,75
Colgate-Palmolive Co	200 000	12 582 339,70	12 555 292,62
LVMH Moët Hennessy Vuitton SE	47 267	11 599 321,80	4 574 528,46
Shire Plc	260 999	11 472 742,13	8 005 906,03
Enel SpA	2 220 513	11 391 231,69	8 872 734,82
Iberdrola SA	1 733 150	11 196 149,00	6 066 140,28
Weir Group Plc	465 396	11 136 184,62	9 967 805,62
UBS Group AG	695 711	10 665 745,46	12 071 476,96
Unilever Plc	229 153	10 655 305,86	4 041 027,92
Telefonica SA	1 261 551	10 250 101,88	18 221 957,02
Munters Group AB	1 825 000	10 243 122,57	13 315 022,94
Geberit AG	27 738	10 171 232,10	9 296 544,06
ENI SpA	732 824	10 112 971,20	12 835 479,88
Metsä Board Oyj	1 406 000	10 045 870,00	7 305 608,08
National Grid Plc	1 011 418	9 975 901,31	8 531 179,73
IMCD Group NV	182 731	9 580 586,33	7 252 151,23
Lloyds Banking Group Plc	12 453 287	9 552 998,81	13 515 071,03
Akzo Nobel NV	128 722	9 399 280,44	7 162 531,87
Linde AG	47 414	9 229 135,10	6 623 899,73
Reckitt Benckiser Group Plc	117 101	9 132 038,13	4 391 672,80
Volkswagen AG	53 131	8 859 348,70	8 402 828,51
Atlantia SpA	335 309	8 825 332,88	7 722 020,21

France Telecom SA	609 175	8 817 808,13	8 306 153,13
Aperam SA	201 000	8 627 925,00	6 141 463,91
AXA SA	339 178	8 389 567,83	5 061 271,71
Banco Bilbao Vizcaya Argentaria SA	1 120 496	7 968 967,55	9 299 411,82
Danone SA	112 460	7 866 577,00	4 676 891,70
Air Liquide SA	74 740	7 851 437,00	3 114 755,76
Fresenius SE & Co KGaA	116 517	7 581 761,19	3 252 778,36
Orion Oyj	239 977	7 458 485,16	6 695 613,08
Intesa Sanpaolo SpA	2 699 420	7 458 162,87	8 559 790,83
Infineon Technologies AG	321 753	7 347 229,76	2 273 947,85
BT Group Plc	2 384 495	7 302 134,64	7 386 084,71
Assa Abloy AB	411 735	7 127 292,71	3 738 538,18
Cie Financiere Richemont SA	91 277	6 887 505,64	2 588 596,69
L'Oreal SA	36 832	6 812 078,40	2 942 727,16
Zurich Financial Services AG	26 299	6 665 769,44	4 767 020,71
Engie SA	459 689	6 589 641,82	14 725 015,67
Barclays Plc	2 872 762	6 576 174,86	13 359 682,37
Essilor International SA	56 705	6 518 239,75	2 347 844,61
Ferguson Plc	108 347	6 508 904,23	4 265 802,88
Deutsche Bank AG	382 858	6 077 870,75	9 075 792,70
Credit Suisse Group AG	407 694	6 062 105,28	9 584 162,12
Lehto Group Oyj	474 100	6 002 106,00	5 510 559,12
Imperial Brands Plc	167 932	5 992 501,52	3 431 059,71
Inditex SA	204 594	5 942 432,73	1 110 893,84
UniCredit SpA	377 335	5 878 879,30	8 843 741,93
Societe Generale SA	135 663	5 840 292,15	6 100 567,18
Bayerische Motoren Werke AG	66 807	5 678 476,40	4 305 698,89
Statoil ASA	313 226	5 576 780,71	6 546 466,41
Deutsche Boerse AG	56 489	5 468 135,20	2 424 648,32
Fresenius Medical Care AG & Co	62 019	5 444 027,82	2 259 616,60
Adidas AG	31 899	5 331 917,85	607 483,56
E.ON AG	588 189	5 329 580,53	8 331 250,14
Kering SA	13 087	5 143 191,00	1 057 444,93
Muenchener Rueckversicherungs-Gesellschaft	28 435	5 139 626,25	4 252 454,25
Investor AB	133 601	5 077 321,17	2 005 528,45
Pernod-Ricard SA	38 264	5 048 934,80	2 719 754,41
Compass Group Plc	277 664	5 007 296,87	1 106 060,98
Dassault Aviation SA	3 825	4 964 467,50	3 820 059,96
Telefonaktiebolaget LM Ericsson	896 839	4 906 111,48	7 580 344,86
Repsol SA	317 820	4 686 255,90	4 763 275,91
Swiss Re AG	59 536	4 642 505,55	2 231 537,98
Hella KGaA Hueck & Co	90 000	4 641 300,00	3 490 660,39
Anglo American Plc	263 650	4 604 507,00	6 370 635,37
Lonza Group AG	20 425	4 595 712,27	1 254 222,73
Cap Gemini SA	45 867	4 535 787,63	1 616 234,95
Standard Chartered Plc	500 649	4 401 973,39	5 975 948,69
Cie de St-Gobain	94 476	4 344 006,48	2 882 337,19

Koninklijke Ahold Delhaize NV	236 250	4 331 643,75	2 205 837,96
Continental AG	18 999	4 275 724,95	1 755 178,29
CRH Plc	141 339	4 233 809,75	2 556 458,89
Aviva Plc	734 152	4 191 111,53	6 912 497,63
Scottish & Southern Energy Plc	281 542	4 188 715,89	4 019 357,85
RELX Plc	206 632	4 050 055,21	1 297 881,59
LafargeHolcim Ltd	83 922	3 940 791,23	3 920 632,33
		2 798 547 950,79	1 981 099 143,57
Muut		520 413 075,77	371 853 778,31
		3 318 961 026,56	2 352 952 921,88

Rahasto-osuudet ²²⁾

31.12.2017	Kirjanpito- eli käypä arvo euroa	Hankinta-arvo euroa
Mercer Investment Fund 1	13 078 036 718,04	11 320 460 165,92
Mercer Investment Fund 2	8 383 890 255,12	5 745 693 285,94
ML UCITS Platform Sub-Fund – KA3	143 080 710,69	106 213 788,05
AQR Alt Risk Premia Fund	201 100 358,38	200 000 000,36
	21 806 108 042,23	17 372 367 240,27

Yhdistelmärahastojen käyvästä arvosta korkosijoituksiin tuotonlaskennallisesti luokiteltava osuus on yhteensä 5 526 090 562 euroa.

Suurimmat pääomasijoitukset ²³⁾

Suurimmat pääomarahastosijoitukset		
31.12.2017	Kirjanpito- eli käypä arvo euroa	Hankinta-arvo euroa
Keva Investments Ky	213 636 574,67	207 502 053,93
Keva Crown Emerging Asia Fund I LP	130 468 976,07	67 309 921,51
Advent International GPE VII LP	120 506 849,29	73 280 500,00
Pine Brook Capital Partners II LP	105 316 376,22	94 064 728,92
Keva Investments III LP	90 617 862,92	86 909 513,91
MBK Partners Fund III LP	85 205 494,04	61 121 299,56
Warburg Pincus Private Equity XI LP	77 383 988,16	46 828 504,58
Carlyle Partners VI LP	77 144 353,37	73 166 353,67
Warburg Pincus Private Equity XII LP	72 527 605,27	74 710 491,55
Blackstone Core Equity Partners LP	70 765 439,84	77 684 012,65
Carlyle Asia Partners IV LP	67 772 217,96	50 136 914,21
EQT VII LP	64 338 582,75	61 084 506,61
Energy Capital Partners III D LP	62 948 167,26	55 365 989,47
Crown Global Secondaries III PLC	61 694 850,33	31 568 009,24
Lexington Capital Partners VIII LP	58 877 013,97	58 646 224,11
Bridgepoint Europe V LP	58 519 758,00	53 435 825,84
EQT VI LP	56 967 038,73	43 139 480,23
Advent GPE VIII LP	54 671 906,89	56 437 500,00
Resolute Fund III LP	54 118 861,84	54 966 035,86
EQT Infrastructure II	52 054 075,37	51 548 356,41
Crown Opportunities Fund Ky	49 427 729,00	0,00
Cinven Fund 5 LP	49 373 403,47	40 496 616,28
Keva Crown Emerging Asia Fund II LP	48 897 381,81	48 299 581,79
Lindsay Goldberg IV LP	48 534 776,12	33 175 791,64
SAIF Partners III LP	47 804 790,29	8 692 410,71
ASF Cruise LP	46 588 375,72	32 208 759,50
Montagu IV LP	43 261 936,00	32 487 909,96
Ares Capital Europe II LP	40 774 858,67	42 440 556,84
Triton Fund III	37 721 327,32	28 976 223,00
Crown Secondaries Special Opportunities PLC	37 642 028,68	31 348 262,00
EQT Infrastructure III	36 088 147,08	37 312 191,72
Intera Fund II Ky	34 805 086,00	27 668 619,26
Hitec Vision VI LP	34 645 976,82	39 097 596,13
Crescent Mezzanine VI LP	33 557 761,19	29 907 042,59
Advent International GPE-VI LP	32 708 543,30	22 903 345,00
Lindsay Goldberg III LP	32 045 950,97	28 309 496,09
Bridgepoint Europe IV A	31 749 764,00	20 702 542,06
Centerbridge III LP	31 184 857,83	29 628 269,80
HitecVision VII LP	31 061 110,65	29 051 674,13
Bowmark Capital Partners IV LP	29 819 637,06	21 895 726,23
ASF Peak Co-investment SLP	29 783 664,64	14 720 109,93
Altor Fund IV AB	27 442 549,00	22 764 577,74
Altor Fund III LP	27 262 546,00	22 212 372,54

Crescent Mezzanine VII LP	27 034 310,85	28 092 873,50
Energy Capital Partners II D LP	25 454 966,23	-5 628 699,23
Nordic Mezzanine Fund III LP	25 124 231,00	5 369 514,45
HitecVision Asset Solutions	23 357 375,14	16 685 447,44
Committed Advisors Secondary Fund III SLP	23 208 893,44	19 427 986,64
Wynnchurch Capital IV LP	22 596 921,54	17 292 734,12
Element Co-Investment LP	22 407 616,11	19 869 304,13
MBK Partners Fund IV LP	21 659 780,71	19 543 019,42
Activa Capital Fund III FCPR	21 530 014,00	17 695 797,00
Blackstone TN Partners LP	21 509 863,25	23 973 939,08
MBK Partners 2015-3 Inc	21 082 070,37	22 026 470,07
Montagu V LP	20 909 561,00	20 508 737,45
Blackstone Capital Partners VII LP	19 711 525,06	20 155 120,00
Zeus Co-Investment LP	19 290 222,05	19 795 598,87
Platinum Equity Capital Partners IV LP	19 122 549,82	19 917 987,87
Cinven Fund 6 LP	18 615 973,00	20 195 678,62
Hermes GPE Global Secondary T1 LP	17 431 266,91	11 739 152,54
MB Equity Fund IV Ky	17 283 191,00	10 581 527,52
Kasvurahastojen Rahasto Ky	16 638 709,66	11 995 309,21
Hitec Vision V LP	16 413 741,35	23 661 704,77
Wynnchurch Capital III LP	16 075 035,44	16 523 202,40
Crown Global Secondaries IV PLC	15 792 574,00	13 312 843,12
Ares Corporate Opportunities Fund V LP	14 969 068,62	16 368 391,26
Baring Vostok PE Fund IV LP	12 061 180,69	12 370 753,54
Sponsor Fund IV Ky	11 826 000,00	12 269 904,09
Affinity Asia Pasific Fund III LP	11 596 475,44	20 427 695,78
Bowmark Capital Partners V LP	11 304 081,38	13 606 730,02
Hermes GPE Global Secondary T2 LP	10 995 507,21	8 903 497,04
Warburg Pincus China LP	9 200 259,32	12 317 419,24
Activa Capital Fund II FCPR	8 618 780,00	21 843 642,03
Mid Europa Fund III LP	7 047 253,00	8 676 822,98
ASF VII Infrastructure LP	6 349 397,15	5 042 568,21
Intera Fund III Ky	6 310 500,00	6 978 410,00
Wynnchurch Capital II LP	5 535 501,54	7 249 256,54
Kasvurahastojen Rahasto II Ky	4 813 669,23	4 971 992,61
	3 070 596 260,08	2 546 968 229,53
Muut pääomarahastosijoitukset	63 613 212,50	250 831 927,81
Pääomarahastosijoitukset yhteensä	3 134 209 472,58	2 797 800 157,34

Sijoitukset noteeraamattomiin yhtiöihin

31.12.2017	Kirjanpito- eli käypä arvo euroa	Hankinta-arvo euroa
Suomi Power Networks SHL 8,17 %	116 156 283,08	116 156 283,08
Suomi Power Networks TopCo B.V.	131 418 502,80	21 462 950,06
Muut sijoitukset	172 674,00	3 396 648,00
Noteeraamattomat yhteensä	247 747 459,88	141 015 881,14
Pääomasijoitukset yhteensä	3 381 956 932,46	2 938 816 038,48

Hedge-rahastot ²⁴⁾

Hedge -rahastosijoitukset

31.12.2017	Kirjanpito- eli käypä arvo euroa	Hankinta-arvo euroa
OZ Overseas Fund II	376 485 594,51	214 370 096,76
King Street A Series 1	304 819 991,08	223 168 883,44
GoldenTree Master Fund	270 390 665,64	203 967 653,54
Blue Mountain Credit Alternatives Fund Ltd	258 207 062,37	207 530 429,72
Davidson Kempner International, Ltd – Class C	245 172 194,43	183 292 491,29
Marshall Wace Eureka Fund	238 032 568,44	235 344 090,62
Citadel Kensington Global Strategies Fund	234 614 291,44	230 163 068,34
Algeska Fund	167 970 298,28	181 293 509,84
York European Distressed Credit Fund II	137 224 916,20	127 810 377,62
MKP Credit Offshore	128 910 010,17	128 549 916,45
Davidson Kempner Long-Term Distressed Opportunities International III	120 162 699,91	108 754 568,91
Taconic Opportunity Offshore Fund	119 117 792,05	126 737 267,47
Ares Capital Europe III Feeder	86 306 114,00	79 396 033,56
York Distressed Asset Fund III	81 469 918,28	84 377 231,97
BlueBay Direct Lending Fund II SLP	76 643 851,93	75 002 183,55
York European Distressed Credit Fund	67 524 288,39	57 555 894,27
Nektar Fund	61 376 103,97	50 000 000,00
H.I.G Bayside Loan Opportunity Feeder Fund III	61 214 330,00	64 203 302,92
Davidson Kempner Long-Term Distressed Opportunities International II	47 507 717,00	37 557 351,27
Mesirow Multimanager Fund II	35 389 149,80	28 061 654,79
H.I.G Bayside Loan Opportunity Feeder Fund IV	28 204 637,36	38 819 207,27
GoldenTree CLO Debt Investment Fund	26 575 558,24	24 728 669,10
H.I.G.WhiteHorse Direct Lending Fund	15 126 563,73	15 732 931,24
Davidson Kempner Long-Term Distressed Opportunities International	12 260 279,33	8 898 165,75
Bluebay Private Debt Fund	9 096 859,00	10 910 684,67
EQT Credit Opportunities III	7 935 100,00	9 244 954,85
AllBlue Class A	890 244,00	583 190,70
	3 218 628 799,55	2 756 053 809,91
Muut	33 185 347,47	0,00
Yhteensä	3 251 814 147,02	2 756 053 809,91

Muut tytär- ja osakkuusyhtiöiden osakkeet ²⁵⁾

31.12.2017	Omistusosuus	Kirjanpito- eli käypä arvo	Hankinta-arvo
Yhtiön nimi	%	euroa	euroa
Tytäryhtiöt			
Kuntasijoitus KE Oy ¹⁾	100,00 %	8 409,40	8 409,40
		8 409,40	8 409,40
Osakkuusyhtiöiden osakkeet			
Kuntarahoitus Oyj ²⁾	30,66 %	278 009 027,27	24 595 829,37
Exilion Capital Oy ³⁾	25,50 %	65 966,56	33 628,20
		278 074 993,83	24 629 457,57
Yhteensä		278 083 403,23	24 637 866,97

1) Toimii vastuunalaisena yhtiömiehenä Keva Investments Ky:ssä, jonka kautta omistetut sijoitukset on esitetty pääomarahastoissa. Keva Investments Ky omistaa osuuden kahdesta yhdysvaltalaisesta pääomarahastosta, joiden kirjanpito- eli käyvät arvot ovat 177 266 103,56 ja 36 370 471,11 euroa ja hankinta-arvot 137 010 407,31 ja 70 491 646,62 euroa.

2) Vuoden 2017 konsernitilinpäätöksen mukainen oma pääoma on 1 339 422 tuhatta euroa. *) Tilikauden voitto on 158 665 tuhatta euroa *). Osinkoa jaetaan 0,16 euroa osakkeelta *).*) Esitys maaliskuussa 2018 pidettävälle Kuntarahoitus Oyj:n yhtiökokoukselle.

3) Toimii vastuunalaisena yhtiömiehenä Exilion Real Estate I Ky:ssä, jonka kautta omistettu sijoitus on esitetty kiinteistörahastoissa. Vuoden 2017 tilinpäätöksen mukainen oma pääoma on 208 507,79 euroa. Tilikauden voitto on 9 635,35 euroa.

Suurimmat joukkovelkakirjaomistukset liikkeeseenlaskijoittain ²⁶⁾

31.12.2017	Kirjanpito- eli käypä arvo euroa	Hankinta-arvo euroa
Liikkeeseenlaskija		
Saksan valtio	1 927 537 151,94	1 890 828 730,63
Suomen valtio	1 138 994 984,39	1 134 877 666,67
Ranskan valtio	713 101 997,06	718 893 371,11
Australian valtio	345 035 840,39	350 387 924,99
Belgian valtion	225 328 995,48	213 771 400,00
Dexia Credit Local	169 892 077,81	167 419 840,00
DNB Boligkredit AS	165 388 031,02	167 218 440,00
European Stability Mechanism	132 084 243,70	129 788 100,00
Kuntarahoitus Oyj	113 462 986,30	100 000 000,00
Credit Suisse International	107 907 688,49	104 797 350,00
Cie Finacement Foncier SA	88 708 200,98	89 395 671,00
Itävallan valtio	84 280 718,22	84 189 000,00
China Development Bank	79 369 598,02	79 494 100,00
BPCE SA	78 328 357,76	75 464 680,00
CaixaBank SA	76 604 971,23	74 638 000,00
Bank of Nova Scotia	75 504 211,64	74 387 250,00
Caisse Francaise de Financement Local	75 481 914,04	74 801 500,00
Babson Euro CLO 2014-2 BV	74 690 462,50	73 945 000,00
Kojamo Oyj	74 679 749,25	72 682 630,00
OP Mortgage Bank	74 039 785,64	73 730 640,00
Skandinaviska Enskilda Banken AB	71 684 846,70	68 759 014,53
Lloyds Bank Plc	68 749 094,52	67 957 840,00
TVO Teollisuuden voima Oyj	65 718 054,11	65 722 220,00
Jubilee CLO 2014-XIV BV	61 493 395,27	61 686 000,00
German Postal Pensions	58 573 879,17	49 524 000,00
Dryden 35 Euro CLO BV	56 308 610,63	56 369 500,00
SR-Boligkredit AS	55 455 215,76	55 446 150,00
Corp Andina de Fomento	55 279 460,27	54 986 250,00
Oak Hill Advisors (Europe) LLP	55 125 359,25	54 875 000,00
Terra Boligkredit AS	54 772 932,88	49 791 000,00
Banco Santander SA	52 807 825,00	50 000 000,00
Neste Oil Oyj	52 441 298,90	51 772 546,00
Leaseplan Corporation NV	49 419 788,73	48 932 927,10
Swedbank AB	49 047 054,41	50 456 585,82
Van Lanschot NV	48 292 647,45	47 811 840,00
Svenska Handelsbanken AB	47 525 983,30	46 121 163,99
Fastighets AB Balder	47 492 530,05	46 673 600,00
BBVA	47 148 544,67	45 244 000,00
Telecom Italia SpA	46 831 018,49	44 788 500,00
Sato-Yhtymä Oyj	46 768 712,39	44 804 700,00
CVC Cordatus Loan Funding VIII Limited	46 556 983,34	46 627 000,00
Toronto-Dominion Bank	45 298 656,99	45 059 809,09
Archean SA	44 188 629,17	50 000 000,00
	7 047 402 487,31	6 954 120 940,93
Muut	3 600 939 776,86	2 979 097 628,76
Yhteensä	10 648 342 264,17	9 933 218 569,69

Korkorahastot ²⁷⁾

31.12.2017	Kirjanpito- eli käypä arvo euroa	Hankinta-arvo euroa
Pimco Distressed Senior Credit Opportunities Fund (DISCO) II	498 159 573,03	236 944 778,49
Pimco Bravo II	221 148 465,77	175 750 918,06
Pimco Bravo	10 623 838,91	7 574 557,46
	729 931 877,71	420 270 254,01

Valuuttarahastot ²⁸⁾

31.12.2017	Kirjanpito- eli käypä arvo euroa	Hankinta-arvo euroa
IPM Global Currency Fund	89 376 115,99	50 298 999,74
	89 376 115,99	50 298 999,74

Muut liitetiedot

Johdannaisopimukset

	31.12.2017	31.12.2016
Osakejohdannaiset		
Termini- ja futuurisopimukset		
Kohde-etuuden arvo	-444 646 957	-524 797 212
Positiivinen käypä arvo	0	3 546 665
Negatiivinen käypä arvo	-2 256 240	-45 000
Yhteensä netto	-2 256 240	3 501 665
Optiosopimukset		
Kohde-etuuden arvo	56 097 263	10 893 237
Positiivinen käypä arvo	21 319 800	31 588 450
Negatiivinen käypä arvo	-17 411 295	-17 545 870
Yhteensä netto	3 908 505	14 042 580
Muut osakejohdannaiset		
Kohde-etuuden arvo	850 668 029	712 682 402
Positiivinen käypä arvo	8 932 501	12 381 321
Negatiivinen käypä arvo	-11 643 932	-2 535 671
Yhteensä netto	-2 711 431	9 845 650
Korkojohdannaiset		
Termini- ja futuurisopimukset		
Kohde-etuuden arvo	-1 442 144 131	3 579 057 939
Positiivinen käypä arvo	21 279 440	9 962 500
Negatiivinen käypä arvo	0	-16 230 600
Yhteensä netto	21 279 440	-6 268 100
Optiosopimukset		
Kohde-etuuden arvo	-4 356 039 891	-92 419 642
Positiivinen käypä arvo	314 798 124	182 465 707
Negatiivinen käypä arvo	0	-12 028 750
Yhteensä netto	314 798 124	170 436 957
Koronvaihtosopimukset		
Kohde-etuuden arvo *)	3 321 545 068	1 690 638 298
Positiivinen käypä arvo	93 322 024	225 667 783
Negatiivinen käypä arvo	-54 856 493	-125 774 147
Yhteensä netto	38 465 531	99 893 636

Luottoriskinvaihtosopimukset

Kohde-etuuden arvo	500 291 837	948 676 596
Positiivinen käypä arvo	0	0
Negatiivinen käypä arvo	0	0
Yhteensä netto	0	0

Valuuttajohdannaiset

Valuuttatermiinit

Kohde-etuuden arvo	9 295 381 181	9 660 660 361
Positiivinen käypä arvo	113 684 955	70 764 967
Negatiivinen käypä arvo	-4 654 892	-128 172 260
Yhteensä netto	109 030 064	-57 407 293

Optiosopimukset

Ostetut		
Kohde-etuuden arvo	2 727 697 627	474 239 063
Positiivinen käypä arvo	91 793 752	44 861 322
Negatiivinen käypä arvo	-89 059	0
Yhteensä netto	91 704 693	44 861 322

Optiosopimukset

Asetetut		
Kohde-etuuden arvo	-143 910 860	18 214 182
Positiivinen käypä arvo	172 917	0
Negatiivinen käypä arvo	-21 237 305	-28 756 463
Yhteensä netto	-21 064 387	-28 756 463

*) Vertailuvuoden tarkentuminen

Vastuut

	31.12.2017	31.12.2016
	euroa	euroa
Arvopaperilainaus		
Lainaksi annetut arvopaperit sisältyvät taseeseen. Lainaus-toiminnan vastapuolena on säilytyspankki, State Street Bank & Trust Company, jolle lainaksiottajat asettavat vakuudet. Lainojen vakuutena on joko käteistä tai vastapuolelle pantattuja arvopapereita. Vakuudet kattavat lainassa olevien arvopaperien arvonmuutokset ja niitä voidaan käyttää mahdollisissa lainojen toimitushäiriöissä. Arvopaperilainat ovat milloin tahansa keskeytettävissä. Vuoden 2017 aikana lainojen maturiteetti oli keskimäärin 27 päivää.		
Osakkeet		
Käypä arvo	544 955 154,30	675 081 300,85
Joukkovelkakirjalainat		
Käypä arvo	2 573 994 536,94	2 840 500 631,78
Sijoitussitoumukset,		
Sitovat sopimukset joita ei ole vielä nostettu, mutta joihin on sitouduttu voimassa olevin sopimuksin		
Pääomarahastot	3 826 049 070,00	3 361 019 906,00
Äänettömän yhtiömiehen pääomasijoitus	8 554 998,00	11 859 175,00
Kiinteistösijoitusrahastot	634 449 900,00	479 865 530,00
Kiinteistösijoitukset tytä- ja osakkuusyhtiöihin	119 683 683,17	77 976 899,00
Vuokravastuut		
Alle 1 vuotta	866 075,52	656 218,44
1 - 5 vuotta	1 587 805,12	1 859 285,58
Muut vastuut		
	9 782 946,06	770 067,06
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Johdannaiskaupan vakuudet		
Rahoitusosuudet	125 786 033,71	153 147 978,48
Käteisvakuudet	7 990 000,00	17 963 817,27

Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän karttuneiden etuuksien pääoma-arvo

Arvio Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän karttuneiden etuuksien pääoma-arvosta perustuu tulevien vuosien eläkemenosta tehtyyn ennusteeseen. Eläkemenot on diskontattu käyttäen 3 prosentin diskonttokorkoa. Diskonttokorko on valittu turvaavuusperiaatteen mukaisesti alhaiseksi ja etuuksien tulevien indeksikorotusten vaikutus on otettu huomioon korkoa valittaessa. Arviossa käytetty kuolevuus perustuu Tilastokeskuksen vuonna 2015 tehtyyn väestöennusteeseen, jota on jatkettu vuodesta 2065 olettaen kuolevuuden alenemistahdin puolittuvan. Työkyvyttömyyseläkkeellä olevien osalta käytetty kuolevuus perustuu Eläketurvakeskuksen teke-

miin arvioihin. Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän karttuneiden etuuksien pääoma-arvo sisältää arvion Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän osuudesta koko työeläkejärjestelmän palkattomien aikojen eläkemenon kustannuksista.

Laskelma perustuu Kevan ja Eläketurvakeskuksen rekistereistä saatuihin tietoihin. Laskelma perustuu vuoden 2016 lopun tietoihin sekä vuoden 2017 palkkasumma- ja eläkemenotietoihin. Palkattomien aikojen osalta laskelma perustuu Eläketurvakeskukselta saatuun vuoden 2016 loppuun mennessä kertyneiden palkattomien aikojen eläkemeno- ja työtuloennusteeseen.

Laskelmaa laadittaessa on jouduttu tekemään lukuisia oletuksia mm. eläkealkavuuksiin ja eläkkeiden suuruuteen sekä keston liittyen. Palkattomien aikojen karttuma vuodelta 2017 on jouduttu arvioimaan vuoden 2017 Työttömyysvakuutusrahaston maksun ennusteiden perusteella. Muutokset tietopohjassa sekä käytetyissä laskentaoletuksissa, erityisesti korko- ja kuolevuustekijöissä, voivat muuttaa arviota karttuneiden etuuksien pääoma-arvosta merkittävästikin. Vaikka oletusten valinnassa ja laskelma laadinnassa on pyritty noudattamaan huolellisuutta, tulee laskelman lopputuloksia pitää kuitenkin lähinnä viitteellisinä.

Etuuksien pääoma-arvo

31.12.2017	31.12.2016 *)
euroa	euroa
117 000 000 000,00	115 000 000 000,00

*) Arvio on noin 2 miljardia euroa korkeampi kuin aiemmin esitetty arvio. Korotus johtuu mm. uuden rekisteriaineiston käyttöönotosta.

Kevaa kuvaavia keskeisiä lukuja

	2017	2016	2015	2014	2013
Kevan jäsenyhteisöjen palkkasumma, milj. euroa	16 844	16 888	16 820	16 670	16 528
Kevan jäsenyhteisöjen maksuosuudet, milj. euroa	4 793	4 966	5 013	4 971	4 890
Kevan jäsenyhteisöjen vakuutettujen lukumäärä 31.12.	515 000	519 000	522 000	523 000	524 000
Maksussa olevat Kevan jäsenyhteisöjen eläkkeet, kpl 31.12.	398 000	387 000	378 000	371 000	365 000
Maksetut Kevan jäsenyhteisöjen eläkkeet, milj. euroa	5 005	4 754	4 559	4 361	4 141
Sijoitukset käyvin arvoon, milj. euroa	51 871	48 524	44 214	41 548	37 819
Sijoitusten tuotto käyvin arvoon	7,7 %	7,4 %	4,8 %	8,7 %	7,5 %
Sijoitusten vuotuinen reaaliuotto rahastoinnin alusta vuodesta 1988	4,3 %	4,2 %	4,0 %	4,0 %	3,8 %
Toimintakulut, milj. euroa	76,1	73,7	81,5	94,2	94,6
Henkilökunta, vakinaiset 31.12.	519	520	530	534	537
Maksussa olevat Valtion eläkkeet, kpl 31.12.	256 000	259 000	263 000	266 000	270 000
Maksetut Valtion eläkkeet, milj. euroa *)	4 597	4 502	4 440	4 352	4 226
Maksussa olevat Evankelis-luterilaisen kirkon eläkkeet, kpl 31.12.	19 000	18 700	18 400	18 200	17 900
Maksetut Evankelis-luterilaisen kirkon eläkkeet, milj. euroa *)	196	188	180	176	166
Maksussa olevat Kansaneläkelaitoksen henkilöstön eläkkeet, kpl 31.12.	6 000	5 900	5 900	5 900	5 900
Maksetut Kansaneläkelaitoksen henkilöstön eläkkeet, milj. euroa *)	99	96	93	91	86

*) Näillä maksuilla ei ole Kevan tilinpäätökseen tulosvaikutusta.

Sijoitusjakauma (käyvin arvoon)

	2017		2016		2015		2014		2013	
	milj. euroa	%	milj. euroa	%	milj. euroa	%	milj. euroa	%	milj. euroa	%
Lainasaamiset	315,0	0,7 %	386,1	0,9 %	455,9	1,1 %	535,9	1,3 %	622,1	1,7 %
Joukkovelkakirjat	16 993,7	35,8 %	16 759,8	37,7 %	15 382,3	37,5 %	15 618,9	37,7 %	13 935,3	38,2 %
Lyhytaikaiset sijoitukset	403,4	0,8 %	679,0	1,5 %	750,1	1,8 %	503,6	1,2 %	966,4	2,6 %
Osakkeet ja osakerahastot	19 599,0	41,2 %	17 408,4	39,2 %	15 775,1	38,5 %	17 080,5	41,3 %	14 791,3	40,5 %
Pääoma- ja Hedge -rahastot sekä hyödykesij.	6 911,8	14,5 %	6 146,6	13,8 %	5 632,0	13,7 %	4 781,6	11,6 %	3 374,2	9,2 %
Kiinteistöt	3 297,0	6,9 %	3 041,7	6,8 %	2 994,3	7,3 %	2 865,6	6,9 %	2 813,9	7,7 %
Sijoitukset yhteensä	47 520,0	100,0 %	44 421,6	100,0 %	40 989,7	100,0 %	41 386,2	100,0 %	36 503,1	100,0 %
Kertyneet korot	91,2		93,5		108,9		139,4		143,6	
Muut erät	4 259,6		4 008,8		3 115,5		22,0		1 172,7	
Tuotonlaskennassa käytetyt sijoitukset	51 870,8		48 523,8		44 214,1		41 547,7		37 819,4	

Sijoitusten nettotuotto sitoutuneelle pääomalle (käyvin arvoin)

	2017 Nettotuotot markkina- arvo milj. euroa	Sitoutunut pääoma milj.euroa	Tuotto-% sitoutu- neelle pääomalle	2016 Tuotto-% sitoutu- neelle pääomalle	2015 Tuotto-% sitoutu- neelle pääomalle	2014 Tuotto-% sitoutu- neelle pääomalle	2013 Tuotto-% sitoutu- neelle pääomalle
Korkosijoitukset yhteensä	403,2	22 010,9	1,8 %	6,5 %	0,4 %	4,9 %	0,4 %
Lainasaamiset	2,7	363,0	0,7 %	0,7 %	0,9 %	1,0 %	1,1 %
Joukkovelkakirjalainat	424,2	16 430,5	2,6 %	8,8 %	0,3 %	5,8 %	0,4 %
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset	-23,7	5 217,3	-0,5 %	-0,5 %	0,6 %	0,2 %	0,2 %
Osakesijoitukset yhteensä	2 915,5	20 364,0	14,3 %	9,6 %	10,2 %	13,7 %	16,5 %
Noteeratut osakkeet	2 509,3	17 171,2	14,5 %	8,8 %	8,7 %	12,5 %	16,6 %
Pääomasijoitukset	309,2	2 754,3	11,2 %	14,6 %	16,8 %	22,4 %	14,4 %
Noteeraamattomat osakkeet	97,0	438,5	22,1 %	14,2 %	36,6 %	30,0 %	50,7 %
Kiinteistösijoitukset yhteensä	242,9	3 090,3	7,9 %	5,0 %	8,1 %	5,6 %	3,6 %
Suorat kiinteistösijoitukset	161,7	2 341,2	6,9 %	4,6 %	6,0 %	3,9 %	3,1 %
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	81,2	749,2	10,8 %	6,2 %	15,3 %	11,1 %	5,0 %
Muut sijoitukset	171,6	2 998,1	5,7 %	3,6 %	-1,2 %	3,3 %	9,1 %
Hedge-rahastosijoitukset	171,6	2 998,1	5,7 %	3,6 %	1,1 %	6,2 %	11,8 %
Hyödykesijoitukset					-30,1 %	-36,0 %	-3,6 %
Sijoitukset yhteensä	3 733,1	48 463,3	7,7 %	7,5 %	4,8 %	8,7 %	7,6 %
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	0,0		0,0 %	0,0 %	0,0 %	-0,1 %	-0,1 %
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	3 733,1	48 463,3	7,7 %	7,4 %	4,8 %	8,7 %	7,5 %

Sitoutunut pääoma = Markkina-arvo raportointikauden alussa + päivittäin / kuukausittain aikapainotetut kassavirrat

Sijoitusomaisuuden tuotto- ja riskiluvut

SIJOITUSOMAISUUDEN TUOTTO- JA RISKILUVUT *)							
	Markkina- arvo milj.euroa	%	Riskin- mukainen jaukama milj. euroa	%	Tuotto	Riski Volatili- teetti	Mod. duraatio
Korkosijoitukset	22 208,2	42,8 %	16 553,8	31,9 %	1,8 %		
Lainasaamiset	315,8	0,6 %	315,8	0,6 %	0,7 %		
Joukkovelkakirjalainat	17 009,1	32,8 %	11 123,5	21,4 %	2,6 %	2,0 %	3,8
Julkisyhteisöjen joukkovelkakirjat	6 927,7	13,4 %	542,5	1,0 %	-0,8 %		
Muiden yhteisöjen joukkovelkakirjat	10 081,4	19,4 %	10 581,0	20,4 %	4,8 %		
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset	4 883,3	9,4 %	5 114,5	9,9 %	-0,5 %		
Osakesijoitukset	23 155,4	44,6 %	23 622,8	45,5 %	14,3 %		
Noteeratut osakkeet	19 492,9	37,6 %	19 960,4	38,5 %	14,5 %	7,7 %	
Pääomasijoitukset	3 134,2	6,0 %	3 134,2	6,0 %	11,2 %		
Noteeraamattomat osakkeet	528,2	1,0 %	528,2	1,0 %	22,1 %		
Kiinteistösijoitukset	3 258,0	6,3 %	3 258,0	6,3 %	7,9 %		
Suorat kiinteistösijoitukset	2 411,0	4,6 %	2 411,0	4,6 %	6,9 %		
Kiinteistösijoitusrahastot	847,0	1,6 %	847,0	1,6 %	10,8 %		
Muut sijoitukset	3 249,3	6,3 %	3 249,3	6,3 %	5,7 %		
Hedge-rahastot	3 249,3	6,3 %	3 249,3	6,3 %	5,7 %	2,4 %	
Hyödykesijoitukset	-	-	-	-	-		
Muut sijoitukset	-	-	-	-	-		
Sijoitukset yhteensä, %			46 683,9	90,0 %			
Johdannaisten vaikutus, %			5 186,9	10,0 %			
Sijoitukset yhteensä**)	51 870,8	100 %	51 870,8	100 %	7,7 %	3,4 %	

* Luokittelu on TELAn tuotonlaskentatyöryhmän suosituksen mukainen.

**) Sijoitukset yhteensä on tuotonlaskennassa käytettyjen sijoitusten markkina-arvo vuoden lopussa.

Volatiliiteetti on laskettu kahden vuoden kuukausittaisista logaritmisoiduista historiatuotoista.

Tilinpäätöksen ja hallituksen toimintakertomuksen päiväys ja allekirjoitus

Helsingissä 22. päivänä helmikuuta 2018

Anna-Kaisa Ikonen

Markus Lohi

Rauno Vesivalo

Sallamaari Muhonen

Harri Virta

Risto Kangas

Raimo Vistbacka

Tarja Filatov

Heini Jalonen

Timo Kietäväinen

Tilintarkastuskertomus

Kevan valtuuskunnalle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Kevan (y-tunnus 0119343-0) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2017. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan eläkelaitoksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntonamme on ristiriidaton hallitukselle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Olemme riippumattomia eläkelaitoksesta niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Eläkelaitokselle suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artik-

lan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty tilinpäätöksen liitetiedossa (X).

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonamme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Merkittävimmät arvioidut olennaisen virheellisyuden riskit

Olemme täyttäneet kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa kuvatut velvollisuutemme tilinpäätöksen tilintarkastuksessa mukaan lukien näihin seikkoihin liittyvät velvoitteemme.

Tämän mukaisesti suoritimme suunnittelemaamme tilintarkastustoimenpiteet, jotka kohdistuivat arviomme mukaisesti riskeihin, jotka voivat johtaa tilinpäätöksen olennaiseen virheellisyteen. Suorittamamme tilintarkastustoimenpiteet, jotka kohdistuivat myös alla mainittuihin riskeihin, ovat olleet perustana oheista tilinpäätöstä koskevalle lausunnillemme.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisältynt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyuden riski.

Eläkelaitoksen tilinpäätöksen osalta ei ole EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2 c -kohdassa tarkoitettuja merkittäviä olennaisen virheellisyuden riskejä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se

antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan eläkelaitoksen kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos eläkelaitos aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonamme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukai-

seen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuva tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon eläkelaitoksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista

epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä eläkelaitoksen kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntonne.

Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei eläkelaitos pysty jatkamaan toimintaansa.

- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet valtuuskunnan valitsemana tilintarkastajana 1.1.2009 alkaen yhtäjaksoisesti yhdeksän vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio

käsittää toimintakertomuksen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntonne ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdesämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suorittaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Keven johtosäännön mukainen valvontatarkastus

Suorittamastamme valvontatarkastuksesta olemme antaneet Keven johtosäännön edellyttämät kaksi vuotuisia valvontatarkastuskertomusta.

Helsingissä 22.2.2018

Ernst & Young Oy
tilintarkastusyhteisö

Harri Pärssinen
KHT

JULKISEN ALAN
TYÖELÄKEOSA AJA

www.keva.fi

00087 KEVA
Puhelin 020 614 21